Бүгэдөө һунгалтада хабаадая!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной ... 21-һээ гарана. | № 53 (18376) | 1990 оной мартын 4, воскресени | Сэн 3 мүн.

ХУБИЛГАН ШЭНЭДХЭЛГЫН, ДЕМОКРАТИИН ТҮЛӨӨ

РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй болон нютагай арадай депутадуудай һунгалтын үдэр, Шэнэ Хуулиhoop үнгэргэгдэхэ һунгалтын үедэ манай республикэд эрхимэй эрхимүүдэй түлөө дуугаа үгэжэ, засагай зургаануудые байгуулха байна бшуу.

Эгээл эрид шанга, тон харюусалгатай, хубилгаанай хуби заяанай шиидхэгдэжэ байгаа үе сагта Орон доторхи байдал нилээд түгшүүритэй боложоной ажаһуудалда горитой бэрхэшээлнүүд хоолоор ба эд бараагаар хангалгада үзэгдэдэг улам үргэдэжэ, зарим нютагуудта нацинууд хоорондохи харилсаанууд хурсадажа, бүһалгаата тэмсэл болоно, байдал һайн тээшээ үшөөл эрьежэ шаданагүй. Байдалда манай парти болон правительство аргадахо хэмжээнүүдые абажа байнхай гэжэ бидэ харана ха юмбибди. Тиигэбэшье хуушанай, хуушанай гуримууд, мүноо болотороо дууһан усадхагдаагүй хуушанай захиралтын системэ, зарим хүнүүдэй өөһэдынгөө ехэ оролдолго, эрмэлзэл гаргаагүй, дээрэһээ болохые хүлеэгээд байһан ушарнууд нилээд ехэ саадуулна, урагшаа дабшалгыемнай гэлидхана ха.

Экономико хүгжөөлгэдэ эрид шуүд, бүтэмжэтэй хэмжээ абаха ябуулганuудтай хамта оронойнгоо политическэ шэнэдхэхэ, политическэ реформо дары түргэн шэнжэтойгоор бэелүүлхэ гэшэ юуhээшье шухала удхатай болоод байна. Энэ талаар СССР-эй Верховно Соведэй гаргажа байгаа хүсэл оролдолго, шэнэ хуулинуудые абалгые түргэдхэлгэ ехэ аша нүлөөтэй байна. Тэдэнэй дунда Союз болон союзна республикануудай хоорондохи түлөөлэлгэнүүдые наринаар амяарлаха, автономито республиканууд, областьнууд болон округуудай бэеэ даанхай байдалые бодото дээрэнь хангаха, нютагай ажахы ба хүдөө бүтээн байгуулгые бэхижүүлхэ, бүрин гүйсэд засаг тэдэндэ үгэхэ мэтэ асуудалнууд ойрын сагта шиидхэгдэхэ ёһотой, арад зон ехэтэ хүлеэнэ гэшэ. Эдэ үдэрнүүдтэ Газар тухай СССР-эй Хуулиин үндэһэ һууринууд абтаһые арад зон сэдьхэлээ ханангяар угтаа ха юм. Нютагай Соведүүд болбол харьяата газар дайдаа хэрэглэжэ байха гэһэн тэрэнэй гол заабари нилээд ехэ удхатай бшуу.

Имагэ хубилалтануудай боложо байгаа үе сагта засагай дээдэ зургаануудай депутадуудай һунгалта хадаа юрын хэрэг бэшэ, харин саашадаа нилээд ехэ аша үрэтэй политическэ үйлэ хэрэг болоно гэжэ хүн бүхэн, һунгагша бүхэн ойлгохо ёһотой гэшэ.

Арадай депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ манай республика дотор хүн зоной эдэбхи үүсхэлэй ехэ дэбжэлтын ороршон байдалда үнгэрөө һэн гэжэ мэдэнэбди. Ехэнхи округуудта депутадай нэгэ мандадай түлөө олохон кандидадууд тэмсэлээ түгэсхөөд байна ха юм. Жэшээнь, Россиин Федерациин арадай депутадуудаар манай республикаһаа 10 түлөөлэгшэд һунгагдаха ёһотой. Харин үнэн дээрээ депутадуудта кандидадуудаар 63 хүн бүридхэлдэ абтаһан байха юм. Дунда зэргээр нэгэ һунгуулиин округто 6 кандидат болоно. Үнгэрхэдөө, һунгуулиин Прибайкалиин национально-территориальна 90-дэхи округто аяар 11 кандидат бүридхэлдэ абтажа, һунгалтын урда тээхи нилээд унжагай ута, эрид шанга тэмсэл хэһэн байна. РСФСР-эй арадай депутадуудта кандидадуудай дунда локомотив-вагон заһабарилгын заводой слесарь А. М. Ермолаев, Ивалгын районой «Заветы Ильича» совхозой хонишон С. Д. Аюшеева, Буряадай АССР-эй арадай артистка Д. Б. Сангажапова, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Н. Булдаев, Ивалгын дасанай дид хамба-лама Э. Д. Цыбикжапов, сэрэгэй алба хаагша А. В. Ковтунов, эрдэмтэ В. Ц. Найдаков болон бусад нэрэнүүдые харанабди.

Хуулиин ёһоор Буряадай АССР-эй дээдын зургаанда 170 депутат һунгагдаха юм. Харин эндэ арадай депутадуудта кандидадуудаар 447 хүн бүридхэлдэ абтаһан гад, 10 хүнэй өөһэдынгөө кандидатуранууды элдэб шалтагаанаар болюулһан байна. Энээн тухай хэблэлдэ мэдээсэгдээ бэлэй. Тиигэжэ 437 кандидадай нэрэнүүд һунгалтын бюллетеньдэ оруулагдаһан байхань гэшэ. Тэдэнэй дунда 71 хүдэлмэришэн, 28 колхозник, 75 эхэнэр, партиин 367 гэшүүн, ВЛКСМ-эй 12 гэшүүн тоологдоно. Хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, интеллигенциин эрхим түлөөлэгшэдэй дэбжүүлэгдэһэндэ ямаршье һэжэг байхагүй. Нютаг нугадаа, ажалша коллектив дотороо, хүн зоной дунда ажал хэрэгээрээ өөрыгөө харуулһан, нилээд ехэ хүндэтэй, нэрэ түрэтэй хүнүүд эдэмнай болоно бшуу. Тиигэбэшье һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрэ кандидадуудай дунда хүдэлмэришэд, хүдөөгэй юрын ажалшад, эхэнэрнүүд, залуушуул үсөөн байна гэһэн зүб ажаглалтанууд хэгдэһэн байгаа гэжэ һанагдана. Харин һунгалтын үедэ һунгагшад, энээниие ойлгожо, ажалша бэрхэ, арад зондоо хүндэтэй, хүсэл зоригтой хүнүүдэй түлөө, ээлжэ байһан тушаалһаань дулдыдангүй, дуугаа үгэхэ бээ гэжэ найдагдана.

Энээнһээ гадна эгээл олон депутадууд доодо шатын Соведүүдтэ һунгагдаха байна. Жэшээлжэ үзэхэдэ, Улаан-Үдын городской Соведтэ—135, районно Соведүүдтэ—1425 бусад городуудай Соведүүдтэ—100, поселково Соведүүдтэ—1014, сельскэ болон сомоной Соведүүдтэ 3920 депутат һунгагдаха ёһотой. Олохон нютагуудта поселково болон сельскэ (сомоной) Соведэй депутадууд олон мандадтай округуудаар һунгагдаха болонхой. Харин эдэ бүхы зургаануудай депутадуудта кандидадуудаар 9850 хүн бүридхэлдэ абтанхай гэжэ тэмдэглэхэ ушартай. Нэгэ мандадай түлөө дунда зэргээр 1,5 хүн тэмсээ гэшэ.

Һунгалтын урда тээхи кампани иигэжэ түгэсэбэ. Мүнөөдэр манай республикын эрхэтэд, хууляар үгтэһэн эрхээ эдлэжэ, засагай зургаануудта өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые нэрлэхэнь ха юм даа. Ушар иимэһээ һунгуулиин участогууд эртэ үглөөнһөө түрүүшын һунгагшадые угтажа, тэдэнэй өөрыгөө һанал бодолые бэелүүлхэдэнь таарамжатай зохид эрхэ байдал хангаха байна бшуу. Совет хүн бүхэн Эхэ оронойнгоо саашанхи хүгжэлтын түлөө, арад зоной һуудал байдалай дары түргэн эрид һайжархын түлөө, амгалан тайбан, энхэ элүүр оршон байдалай түлөө, үхибүүдэй, ашанар, гушанарайнгаа зол жаргалай түлөө дуугаа үгэнэбди гэжэ ойлгоно гэшэ. Һунгалтада хабаадахадаа, манай улад зон хубилган шэнэдхэлгын амжалтатай байхын, экономическа ба политическэ реформын бодото дээрэ бэелүүлэгдэхын, социализмын, демократиин түлөө оролдонобди гэжэ баһал тоолоно ха юм. Энэнь тон зүб.

Засаг түрын шэнээр һунгагдаһан зургаанууд хүн зоной эдэ хүсэл эрмэлзэлые, захяа заабаринуудые хэрэг дээрэнь үнэхөөр бэелүүлхэ гэжэ оролдохо ёһотой. Мүнөө үедэ үгэ хүүр хэрэггүй, харин бодото хэрэг, бодото ажал хэрэгтэй болоод байна. Тиимэһээ ажалша түмэн энэ һунгалтаһаа ехэ юумэ хүлеэнэ гэшэ. Тэрэниие харюулмаар Соведүүдые һунгаха гэшэ бидэ бүгэдэнэй үүргэ болоно ха юм. Тиимэл хадань бултадаа эетэй эбтэйгээр Соведүүдэй һунгалтада хабаадая!

ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ КОМИТЕДҮҮД БОЛОН КОМИССИНУУДТА

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Национальна политикын ба нацинууд хоорондын харилсаануудай комиссиин заседани дээрэ СССР-эй арадай депутадууд СССР-эй президентын тушаал бии болгохо, мүн СССР-эй Конституцида зохихо хубилалтанууд ба нэмэлтэнүүдые оруулха тухай СССР-эй Хуулиин проектые наринаар зүбшэн хэлсэһэн байгаа.

Федерациин ажабайдалда тэрэнэй һууриие зүбшэн хэлсэлгэ тушаа эгээл шанга үгэ буляалдаан болоо. Республиканuудай болон национально-гүрэнэй бусад байгуулганууудай эрхэнүүдые президент хизаарлаха бэшэ һаабза? Президентын дэргэдэ федеративна совет байгуулга, тус соведэй хүдэлмэридэ республикануудай дээдэ тушаалтадай үүргэ тухай арсалдаанууд болоо. Президентын болон СССР-эй Верховно Соведэй хоорондохи харилсаанууд Хуулиин проект соо хүсэд бэшээр тайлбарилагдаа гэһэн тобшолол комиссиин гэшүүд хэһэн байна.

СССР-эй бүридэлһөө союзка республикын гаралгатай холбоотой асуудалнуудые шиидхэхэ гурим тухай СССР-эй Хуулиин проектые комиссиин гэшүүд заседани дээрэ баһал зүбшэн хэлсээ.

* * *

СССР-эй президентын тушаал бии болгохо, мүн СССР-эй Конституцида зохихо хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдые оруулха тухай Хуулиин проектые зүбшэн хэлсэхын тула Залуушуулай хэрэгүүдэй талаар СССР-эй Верховно Соведэй комитет хоёрдохёо суглараһан байна. Ехэ бүтэмжэтэй һайн хөөрэлдөөн болоо. Депутадууд гансашье өөһэдынгөө дурадхалнууд тухай хэлээ бэшэ, бодото эрхэ байдалда хуули ямараар хэрэглэгдэхэ болоноб гэжэ ойлгохые оролдоһон байгаа.

Заседанида уригдаһан СССР-эй Конституционно хиналтын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Б. М. Лазарев тэдээндэ эдэбхитэйгээр туһалаа.

Президентын этигэмжэ түлөөлэлгэнүүд, общественно политическэ байгуулалтада президентын үүргэ, федерациин эрхэ байдалда тэрэнэй ажал ябуулга, этигэмжэ түлөөлэлгэнүүд болон энэ тушаалда һунгаха арга онъһо тухай хөөрэлдөөн болоһон байна.

Заседани дээрэ хэдэ хэдэн дурадхалнууд болон заһабаринууд найруулагдажа, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ дамжуулагдаа.

— Тус темые зүбшэн хэлсэлгые дүүргээбди гэжэ тоолоногүйбди,—гэжэ Залуушуулай хэрэгүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшын орлогшо В. М. Манин хэлэбэ.— Съездын урдахана үшөө дахин энэ документдэ бусаха һанаатайбди. Тиихэдэ манай заһабаринуудай ямарнуудынь тус документдэ орооб гэжэ мэдээжэ болохо. Хүдэлмэриин иимэ арга онъһо өөрыгөө харуулаа. Манай комитедэй хүдэлмэриин тусхай шэнжые хараада абан, хуулиин проектые сэгнэхэ зуураа, президентын тушаалай бии болгогдоходо, партинуудай гэшүүн болодоггүй хүнүүдтэ политическэ байдалда хабаадаха арга боломжо нээгдэхэ байна. Тиигэжэ эсэсэй эсэстэ залуушуулые дэбжүүлхэ, залуушуулай хүдэлөө хүгжөөхэ, политическэ тэмсэлдэ хүбүүд, басагадые хабаадуулха арга бии болохо.

* * *

Соёлой, хэлэнэй, национальна ба интернациональна ёһо заншалнуудай, түүхын угай баялигуудые хамгаалха асуудалнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй комиссиин ээлжээтэ заседани мартын 2-то болобо. СССР-эй президентын тушаалые бии болголготой дашарамдуулан, СССР-эй Конституцида оруулагдахаар дурадхагдаһан хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдые зүбшэн хэлсээд, комиссиин бүхы гэшүүд иимэ шиидхэбэриие нэгэн һаналтайгаар дэмжэһэн байна.

Орон дотор хүшэр хүндэ байдалай тохёолдоод байхада, гүйсэдхэхы засаг шангадхаха хэрэгтэй болоно гэжэ депутат Ю. Б. Соловьев хэлэнэ. Манай орондо президентын гүрэниие хүтэлбэрилхэ гэшэ эгээл зүб ба болохотой зам болоно гэжэ комиссиин түрүүлэгшэ Ч. Т. Айтматов зүбшэн хэлсэлгэдэ оролсобо. Һайса бодожо үзэгдэһэн бодорхой хараа шугамтайгаа президент бүхы совет арадые танилсуулха зэргэтэй гэжэ депутат В. И. Стельмашонок хэлэбэ. Президенттэй зэргэлээд бэрхэ, юумэ мэдэдэг, ухаатай сэсэн хүнүүд хүдэлхэ зэргэтэй. Зохёохы ажалтай интеллигенциин эрхим түлөөлэгшэдэй дундаһаа соёлой ажал ябуулагша президентын соведэй бүридэлдэ заатагүй орохо ёһотой гэжэ комиссиин гэшүүд онсолон заагаа.

Президентын засаг союзна болон автономито байгуулгануудай бэеэ даанхай байдалые хаһаха ёһогүй гэһэн дүрим СССР-эй Конституцида оруулагдахаар дурадхагдаһан хубилалтанууд болон нэмэлтэнүүдтэ оруулха хэрэгтэй гэжэ депутат Д. Н. Кугультинов онсолон зааба. Эгээл шухала асуудалнуудаар президенттэй үгээ ойлголсоогүй ушарта Арадай депутадуудай съездые зарлаха эрхэ СССР-эй Верховно Соведтэ үгтэхэ ёһотой. Хожомоо олон партиин зэргэ оршон байхые хараада абан, СССР-эй президентын тушаалда кандидатурануудые дэбжүүлхэ арга онъһо тододхохо шухала гэжэ комиссиин гэшүүд тоолоно. Зүбшэн хэлсэлгын дүнгүүдээр тобшолол хэгдэһэн байгаа.

(ТАСС).

АРЕНДАТОРНУУД ОЛОШОРНО

Хойморой нуурнуудай зүүн захада гушаад үрхэтэ айлнуудтай Тэблангууд һуурин оршодог юм. Хэр угһаа хойшо эндэхи айл бүхэн олон хүүгэдтэй, эбтэй ажалша бэрхээрээ суурхадаг. Һууринай хүн зон ехэнхидээ ажахынгаа адууһа мал харууһалдаг ажалтай.

Тэдэнэй нэгэн болохо Шутуковтанай гэр бүлэ колхоздоо олон жэлэй туршада малшадаар хүдэлжэ байдаг. Гэрэй эзэн Аюша Сындеевич Дулма Долгоровна хани нүхэртээ арбан гурбан үхибүүдые хүмүүжүүлжэ, хүл дээрэнь табиһан зон юм. Тэдэнэй үхибүүд ажалда шударгы бэрхэнүүд гэжэ нютаг соогоо магтуулдаг. Тиигэншьегүй яахаб.

Хэдэн жэлэй саана Дулма Долгоровна наһанай амаралтада гараа һэн. Харин Аюша Сындеевич Баир хүбүүнтээ һүүлэй гурбан жэлэй туршада колхозойнгоо бүлэг үхэрнүүдые арендэдээр абаад харууһална. Тэдэнэр тус бүридөө 120 килограмм шэгнүүртэй буруунуудые абажа, жэлһээ үлүү саг соо эдеэлүүлээд, үхэр бүхэниие 350 килограммда хүргөөд, гүрэндэ тушаана. Жэшээнь, Шутуковтан нёдондо түсэбэй ёһоор 100 үхэр харууһалха байһан аад, 150 хашараг газаагаа барижа, тэдэнээ тус бүридэнь шэгнүүрыень 350 килограмм болгоод, эрхим тарганаар гүрэндэ тушаагаа һэн. Түсэбэйнгөө ёһоор 158 центнер мяха тушааха аад, 160 центнер тушаагаа.

Мүнөө үбэлжэлгын үедэ эсэгэ хүбүүн хоёр 124 толгой мал харууһалжа байна. Үбэлэй сагта малай толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдэ 400 граммаар, зунай сагта —700—800 граммаар нэмээхэ зорилго урдаа табинхай.

Үхэрнүүдтээ эдюулхэ үбһэ тэжээлые худалдажа абадаг. Энэ жэлһээ А. С. Шутуковтан өөһэдын сабшалантай болохо һанаатай. Нийтынгээ малда үбһэ өөһэдынгөө хүсөөр сабшажа, хуряажа абаха аргатай. Юундэб гэхэдэ, трактор, хуушан ЗИЛ-130 түхэлэй автомашина үмсэдөө худалдажа абанхай. Теэд ойро дүтэ таарамжатай сабшалан эндэнь үгы юм. Холо ябажа үбһэ бэлэдхэхэнь малшадта хүндэ байна.

Зунай сагта Түнхэнэй районой олонхи малшад адууһа малаа туужа, холын хада уулын бэлшээридэ зуһадаг заншалтай. Хадын бэлшээриин оршодог газар холо, хэргынь гайтай ааб даа. Тус асуудалаар колхозой правлени малшадай һанамжа хараада абаха, түлөөһэнэйнь гуримые тааруулха аабза гэжэ найдагдана. Урда жэлнүүдтэ эндэ малай шэгнүүрые нэмээһэнэй центнер бүхэндэ 21 түхэриг түлэдэг байгаа. Харин энэ жэлдэ 30 түхэриг түлэдэг болонхой.

Тэрэшэлэн тус райондо арендэ болон гэр бүлын подрядай аргаар ажалаа эмхидхэдэг хүнүүд олон боложо байна. Тэблангууд һууринда С-Д. Жамбаловтанай бүлэ һаагдаха 25 үнеэдые, Т. Н. Байдаев—10 үнеэдые гэр бүлын подрядаар абаад харууһална. Аха дүүнэр Август, Григорий Сыремпиловтан 42 толгой үхэр баһал арендэдэ абанхай.

Иимэнүүд жэшээнүүд «Мир» колхоздо олон. Мэдээжэ механизатор В. Д. Машкинов Леонид хүбүүнтээ һүүлэй жэлнүүдтэ хартаабха, куузика ургуулха газараа арендэдэ абаад хүдэлнэ.

Колхозой правлени, колхозникууд шэнэ аргаар ажалаа ябуулгые дэмжэнэ, үргэнөөр хэрэглэнэ.

Б. ШАРАКШАНОВ.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ажалай үдэр

СУУТА БРИГАДАДА

Фоторепортаж

... шэлэй заводой ... һуудаг ... саада захада ту... ... зэмидэг ... барилдажа байна. ... трестын ... 7-дохи ... суута барилгашан ... Константинович Рубцовой ... эрилдэг бригадын ... гэлгын шухала ... одхоохыень даал...

... жэлэй саана иишэ ... барилга һаял ... һууриин нү... ... байгаа һэн. ... удаа хэдэн дабхар... ... зондо хэрэгтэй ... барилгада тус ... харюусалгатай... ... гэжэ ойлгохоор ... жэлэй хуга... ... дүрбэн блок ... түсэбтэ дааба... ... шадаа. Онсол... ... жэлдэ 650 мян... ... барилга-хабсар... ... хэхэ түсэб... ... дээрэ 970 мян... ... шадаа бшуу. ... туршада табадахи ... подстанци, ... бусад объект... ... гол подря... ... 600 мянган түх... ... нилээн ехэ тү...

... бригада энэ жэлэй ... мянган түхэригэй ... хүдэлмэ... Байгша оной ... гурбадахи кварталай туршада гурбан блогуудые барижа дүүргэхэдэмнай, штукатур-шэрдэгшэд эндэ дотор талын хүдэлмэри хэжэ эхилхэ юм. Үбэлэй үедэ тэдэнэрэй һаадгүйгөөр хүдэлхын тула котельнын барилга түргэдхэхэ болонобди. Түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдээр болоод барилгын бусад материалнуудаар һайнаар хангагдаад байгаа һаа, ядамаггүйгөөр хүдэлхөөр,— гэжэ бригадир В. К. Рубцов хөөрэнэ.

Түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдээр 1-дэхи, 2-дохи, 3-дохи ЖБИ заводууд хангадаг байна. Иимэ зүйлнүүдээр хангаха тухай хэлсээ энэ заводуудтай трест баталдаг юм. Заримдаа түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдээр нэгэ жэгдэ бэшээр хангагдахадаа, тэдэнэр трестынхидтээ хандаха ушартай болодог. Иигэжэ нилээн сагаа барадаг шуу. Ушар иимэһээ эдэ заводуудтай сэхэ харилсаа холбоо тогтоохоор хэлсээ баталха тухай дурадхал оруулаа. Иимэ хэлсээнэй баталагдабал, барилгын эдэ материалнуудаар хангалгын түлөө өөһэдөө харюусадаг болохо һэн. Мүнөө тэдэнэр 2-дохи ЖБИ заводтой сэхэ харилсаа холбоо тогтоожо, ханын панельнүүдые абажа эхилээ.

Энэ бригада комплексно юм. Коллективэй бүхы гэшүүд хабсаргашын, шулуушанай, бетонщигой, модошо дархаһай хүдэлмэри адли тэгшээр хэдэг. Дүршэл шадабари ехэтэй, хоорондоо харилсаата хэдэн мэргэжэл шудалаад байхадаа, ажахын тоосооной гуримаар ажаллаха гэжэ шиидээ һэн. Түрүү энэ гурим үйлэдбэридөө нэбтэрүүлхэдээ дааҗа абаһан объектнүүдээ саг соонь ашаглалгада тушаахын, эсэсэй үндэр дүнгүүдые түйлахын түлөө оролдожо, зорихондоо хүрэжэ шадана. Жэшээлхэдэ, 42-дохи кварталда 100 һууритай кафе, 320 һууритай хүүгэдэй саад, гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын хамтын байра, 7-дохи поликлиникэдэ залгалаа болоод бусад объектнүүдые саг болзортонь барижа, ашаглалгада тушааһан байна.

— Ерэхэ жэлдэ тус объектдэ бүхы хүдэлмэриеэ дүүргэхэ ёһотойбди. Тиигэжэ штукатур-шэрдэгшэд эндэ «эзэд» болохо юм. Байгша ондо мандада тон хүндэ байха. Сонхын, үүдэнэй можо һуулгаха, дотор ханыень хирпиисээр ябталан хэхэ, байшангай оройень хушаха болон бусад нарин хүдэлмэри хэгдэхэ болоно. Гэбэшье хирпиисэ, модо, бусад материалнуудые дутамаггүй асараа һаань, даабарияа сүм дүүргэжэ шадахабди,— гэжэ бригадир хэлээ һэн.

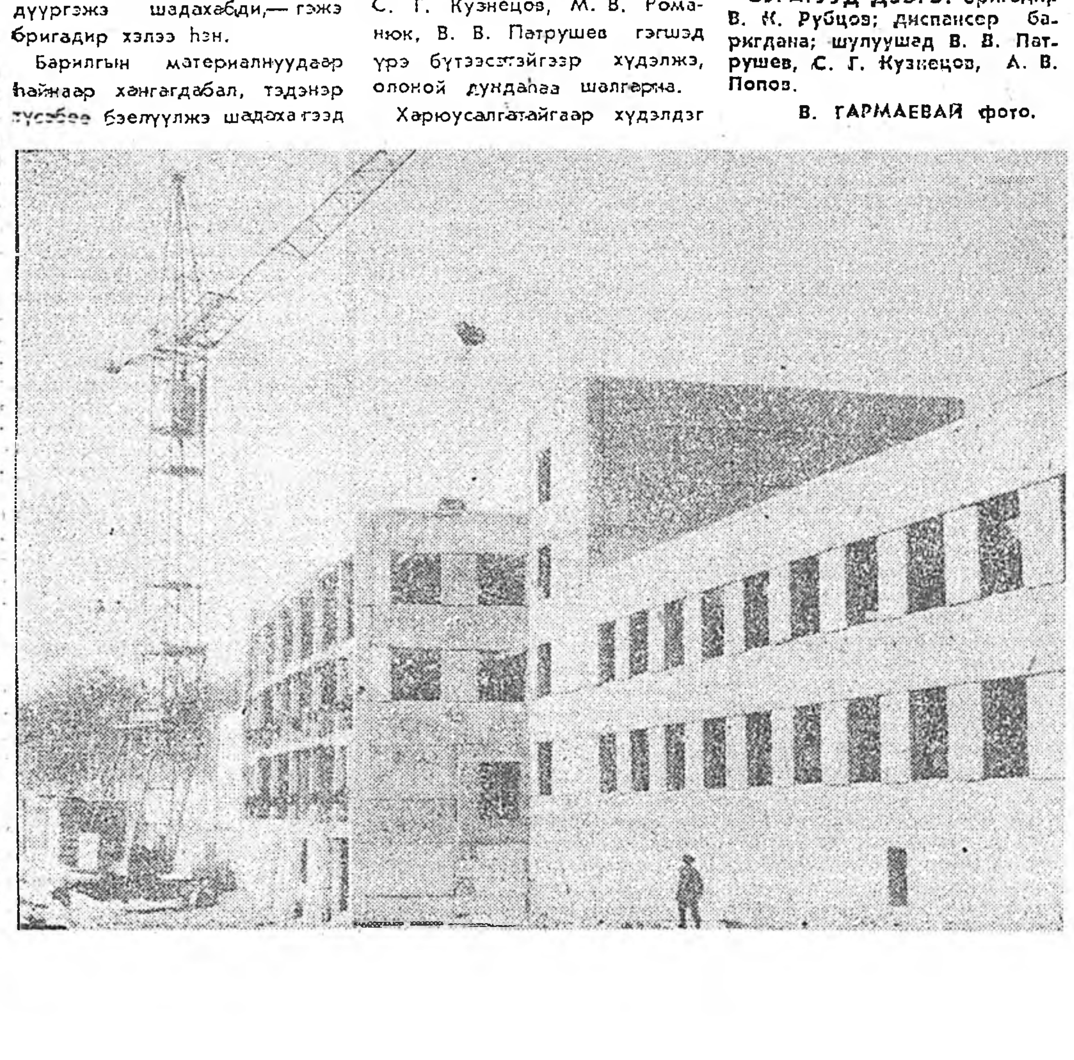
Барилгын материалнуудаар һайнаар хангагдабал, тэдэнэр түсэбөө бэелүүлжэ шадаха гэжэ найдамаар. Юуб гэхэдэ, бусад бригаданuудта орходоо эндэ ажалай бүтээсэ һурэггүй дээгүүр юм. Жэшээлхэдэ, жэлэй туршада тус бригадын гэшүүн бүхэн 30 мянга гаран түхэригэй барилга хэнэ. Үнинэй барилгашад В. А. Складчиков, А. В. Попов, Н. Г. Колмаков, С. Г. Кузнецов, М. В. Романюк, В. В. Патрушев гэгшэд үрэ бүтээсэтэйгээр хүдэлжэ, олоной дундаһаа шалгарна.

Харюусалгатайгаар хүдэлдэг энэ түрүү бригадада шухала энэ объектые барихыень даалгаһанда һайшаамаар һэн. Юуб гэхэдэ, үбшэн зоной удаан хүлеэһэн диспансерые урда мэтэ саг соонь барижа, ашаглалгада тушаажа шадаха бшуу.

Д. АМОГОЛОНОВ,
манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: бригадир В. К. Рубцов; диспансер баригдана; шулуушад В. В. Патрушев, С. Г. Кузнецов, А. В. Попов.

В. ГАРМАЕВАЙ фото.

БЭРХЭШЭЭЛЫЕ ДАБАН...

Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой шэрэм шудхалгын цех предприятиингаа түрүү цехүүдэй нэгэн болоно. Тус цехэй хүнгэн бэшэ ажалай амжалтада хүдэлмэришэдэй зоригжол, урагшаа һанал бага бэшэ нүлөө үзүүлдэг юм.

— Гусиноозерскын ГРЭС-тэ аваари боложо, зайн галай таһалдаһанһаа уламжалан, нилээд бэрхэшээлтэй байдалда орообди,— гэжэ тус цехэй начальник М. М. Мантыков хөөрэбэ.— Гэбэшье үйлэдбэрилдэг гол продукци болохо локомотивай колодко шудхалгаар даабари 6,3 процентээр, нормативна сэбэр продукци бүтээлгээр 3,2 процентээр түсэбтэ даабарияа үлүүлээ һэмди. Энэ амжалтада ахалагша мастер Андриян Иванович Кушеевэй, Арадуудай Хани Барисаанай орденто Светлана Владимировна Бузаевагай хүтэлбэрилдэг участогууд эбтэйгээр хүдэлжэ, ехэ хубитаяа оруулаа. Мүн кузнечнэ цех каркасуудаар хүсэд хангажа, туһа нэмэри оруулаа гэжэ тэмдэглэмээр. Энэ амжалтаяа удаадахи һаранuудта улам батадхаха зорилготойгоор манай цехэй коллектив ажаллана. Цехэймнай ветеранууд, һурган хүмүүжүүлэгшэд Ю. Ф. Азарова, Б. В. Мухлуев, В. А. Гончаров, И. Назаров гэгшэд эршэтэ ажалаараа залуушуулда жэшээ харуулна.

Т. НИМБУЕВ,
ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэн.

АЖАҺУУДАЛАЙМНАЙ ҺАЙЖАРХА ЗАМУУД

Табадахи жэлээ ябажа байһан хубилган шэнэдхэлгэ зоной сэдьхэлые ханаанагүй. Энэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Урданайхиһаашье дороор эдеэ хоолнай, эд зөөримнай, гэр байрамнай дутана. Теэд зоной гомдохо, голхорхонь ганса зөөри хогшолһоо бэшэ, харин оюун бодолой хангалгын хэмжээнһээ эхитэй байдаг.

Зоной социальна хангалгын асуудалда мүнөө яһала анхарал хандуулагдажа эхилэнхэй гээшэ. Мүнөөдэр тэдэниие обёоронгүй байха аргагүйбди. Арадай һуралсалай материальна үндэһэ һуури бэхижэнэ. Һүүлэй дүрбэн жэлэй турша соо республика соомнай 20 мянган һурагшадай, һургуулида ороодүй 10 мянган үхибүүдэй һууритай һургуулинууд ба саадууд ашаглалгада ороһон байна. Тиин һурагшадай 2-дохи, илангаяа 3-дахи халаанда һураха ушарнууд хороогдоо гээшэ.

Республикымнай элүүрые хамгаалгын зургаанууд XII табан жэл соо 880 һууритай больница, сүүдхэдээ 9050 үбшэнтэниие угтажа абаха поликлиникэтэй болоһон байна. Улаан-Үдэдэ болон хүдөө нютагуудта элүүрые хамгаалгын хэдэн барилга бодоо гээшэб? Эдэмнай хадаа Улаан-Үдэдэ 130 хүнэй һууритай нарайлалгын байшан, поликлиникэ, Сэлэн-Дүүмэ, Тээгдэ, Баргажан, Баргажанай-Адаг, Нарһата һууринуудта баригдаһан поликлиникэ болон больницанууд болоно. Тиихэдэ һаяын сагта ашаглагдажа эхилхээ байһан медицинскэ эмхи зургаанууд хаа хаанагүй байна. Тэрэнэй хажуугаар Элүүрые хамгаалгын министерствэдэ дамжуулагдаад, һэльбэн шэнэлэгдэжэ байһан байранууд олон. Жэшээлхэдэ, Мелиорациин болон уһанай ажахын министерствын урданай байра соо иммунологическа лаборатори, Октябрьска районой барилгашадай сүлөөлһэн байра соо үхибүүдэй поликлиникэ нээгдэбэ. Зоной элүүрые хамгаалгада нютагай Соведүүд 1989 ондо 6,5 миллион түхэриг гаргашалһан байна. Харин байгша ондо 8 миллиониие һомолхо һанаатай.

Республикымнай арадай һуралсалай эмхи зургаануудта мүн лэ хубилалтанууд болоно. Һуралсалай газарай соведүүд хүдэлжэ эхилэнхэй, азторска һургуулинууд, сад-һургуулинууд, комплекс-һургуулинууд нээгдэнэ. Буряад һургуулинуудые хүгжөөхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдана. Эгээ мүнөө буряад 169 һургуули тоологдоно, тэдэнэй 142-ойнь эхин шатын классуудта бүхы һуралсалынь түрэл хэлэн дээрэ үнгэргэгдэнэ. Тиихэдэ зарим һургуулинуудта буряад хэлые гүнзэгыгөөр шудалха арга боломжо эмхидхэхэһээ байха хуушан монгол бэшэг үзэлсэжэ байна бшуу. Баунтын, Хурамхаанай болон Хойто-Байгалай районуудай һургуулинуудта эвенк хэлэ үзэхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана.

Соёлой болон искусствын эмхи зургаануудай хүдэлмэри уран һайханайнгаа ба удхэ шанарайнгаа талаар нилээд дээшэлээ гэхэ шухала. Литература ба искусствын үдэрнүүдые республикынгаа районуудта, мүн Новосибирскэ областьдо үнгэргэһэмнай горитой үйлэ хэрэг болоо һааб даа. Оперо болон баледэй академическэ театраймнай коллективэй Москва, Ленинград хотонуудта ойн баярай тоосоо хэһэн, буряад драмын театрай коллективэй Улаан-Баатарта зүжэгүүдээ харуулһан ушарнууд амжалтатай һайнаар үнгэрһэн байна. Үнгэрһэн жэлдэ ниислэл хото Улаан-Үдэдэмнай литературна музей, Х. Намсараевай тоонто нютаг Эдэрмэгтэ уран зохёолшын музей нээгдээ бэлэй.

Хүршэ Агын болон Усть-Ордын автономито округуудтай зохёон байгуулхы холбоо барисаамнай улам бэхижэнэ.

Республикымнай зоной социальна хангалгын талаар зарим тэды хубилалтанууд болоно. Жэшээлхэдэ, 135 мянган хүнэй пенсидэ нэмэлтэ хэгдээ. Ажалша олохон коллектив (нарин сэмбын комбинат, Кабанскын үрэ жэмэсэй завод, Мухар-Шэбэрэй, Зэдын, Тарбагатайн, Түнхэнэй болон бусад районууд) бага пенси абадаг ажалшадайнгаа пенсидэ нэмэлтэ хэһэн байна. Улаан-Үдэдэ байгуулагдаһан «Энэрхы сэдьхэл» гэжэ бүлгэмэйхидэй ашаар ганса бэе үндэр наһатай 300 хүн түлөөһэгүй үдын хоолоор хангагдадаг болонхой. Заиграево һууринда, Яруунын, Баргажанай совхозуудта, «Сибиряк» (Түнхэнэй район) колхоздо ветерануудай байшан нээгдээ һэн. Тэндэ дүн хамта 70-аад ветеран ажаһууна. Прибайкалиин, Зэдын, Мухар-Шэбэрэй болон бусад районуудай ажахынууд болон предприятинууд иимэрхүү хүдэлмэри мүн лэ ябуулжа эхилэнхэй.

Тиигэбэшье хэгдэһэн юумэн үшөөл бага, хэгдэхэ юумэн хизааргүй ехэ. Зарим шухаг асуудалнууд хойшолуулшагүйгөөр шиидхэгдэхэ, үдэр бүриин анхарал доро байха ёһотой. Республикымнай Министрнүүдэй Совет социальна асуудалнуудаар бодото байдалые үндэһөөрнь һайжаруулха зорилготой үргэн программа абаһан байна. Тэрээн дотор хараалагдаһанай ёһоор гэр байрын, социально -соёлой -ажаһуудалай байрануудые бодхоолгодо бүри ехэ мүнгэн зөөри һомологдохо юм. Арбан гурбадахи табан жэл соо 50 мянган һууритай һургуули, 25 мянган һууритай хүүгэдэй эмхинүүд баригдахаар хараалагданхай.

Энэ үргэн программымнай ёһоор Улаан-Үдэдэ үхибүүдэй юрын болон халдабарита үбшэнүүдэй больница, диагностическа түб, хирургическа корпус, үхибүүдэй байшан, нюдэнэй больница баригдаха. Тиихэдэ ород драмын театрай байшан, 2500 хүнэй һууритай спортын ба элдэб харалгын комплекс, кинотеатр гэхэ мэтэ ниислэл хотодомнай баригдахаар түсэблэгдэнхэй.

Гэхэ зуура социально-соёлой эмхинүүдэй хүдэлмэриие ашаг үрэтэй болгохо шухала. Республикымнай зоной элүүр энхые харуулдаг дүнгүүдэй барагшье һаа, медицинскэ болон эм домто ургамалаар туһаламжа үзүүлэлгын шанар удаанаар һайжарна. Зарим районуудта эхэнүүдые, нарай нялха үхибүүдые хамгаалха албан түлюур байдалтай байһаар. Зоной дунда диспансеризаци удаанаар хэгдэнэ.

Тиимэһээ 13-дахи табан жэлдэ хараалагдаһан «Элүүр энхэ» гэжэ программын батапагдан абтаһаниинь ехэ удхатай байна. Городой, районко, сельскэ болон поселково Соведүүд мүн лэ иимэ программатай боложо, тэрэнэйнгээ үндэһөөр нилээд ехэ юумэ бүтээхэ байна.

Республикын Министрнүүдэй Совет энэ асуудалые хиналта дороо абажа, бодото байдалаа һайжаруулха һанаатайшуулда туһа хүргэхэ гэжэ найдуулая. Үйлэдбэри дээрэшье, ажаһуудалдашье ажалшадай асуудалнуудые хамгаалха талаар профсоюзна комитедүүдэй үүргэ эндэ нилээд ехэ гэхэ хэрэгтэй. Эхэ бололгын ба үхибүүнэй асуудалые бидэ һаяшаг Прибайкалиин райондо хаража үзөөбди. Тиихэдэмнай ой модоной промышленностиин предприятинуудта нарайлха эхэнэрнүүд пилорамада ажалладаг болон бусад хүндэ хүдэлмэри хэдэг байба. Предприятиин хүтэлбэри болон профсоюзай комитет эдэ мэтын бүдүүлиг муу байдалда анхарал хандуулха зэргэтэй байна бшуу.

Зоной элүүр энхэ, үбшэ хабшанда дайрагдангүй байха хэрэгтэ физическэ культура болон спорт горитой һуури эзэлдэг. Үбэлэй болон зунай спортивна һорилгонуудые үнгэргэлгэмнай манай республикада заншалта болонхой. Спортсменүүднай союзна болон уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ хабаадажа, үндэр дүнгүүдые туйлана. Гэбэшье һурагшад, ПТУ-нуудта һуралсагшад, дунда болон дээдэ һургуулинуудай һурагшад физкультура, спортдо үсөөнөөр хабаадана. Мэргэжэл түгэс кадрнууд дутана, спортивна хэрэгсэлнүүдые наймаалга муугаар эмхидхэгдэнэ.

Физкультура ба спортые һэргээхэ шухала. Хүнгэн атлетикээр, велосипедээр, коньки, сана, гимнастикаар олоной хабаадалгатай һорилго болоногүй. Тиимэһээ эдэ бүгэдые хүгжөөхэ хэрэгтэй.

Һүүлэй үедэ профсоюзай зургаануудай зүгһөө физкультурэ, спортдо анхаралынь һулэдаа гэжэ һанагдана. Спортивна хэмжээ ябуулгада мүнгэ багаар һомолдог болоһониинь энээниие гэршэлнэ гэхэ байнаб.

Үнгэрһэн жэлдэ Министрнүүдэй Соведэй үдэрнүүд Сэлэнгын, Зэдын районуудта үнгэргэгдөө һэн. Хүдөө һуурин, тосхонуудтамнай ехэл туһаламжа хэрэгтэй байна гэжэ ойлгоо һэмди. Бага һуурин тосхонуудые һэргээн хүгжөөхэ хүдэлмэриин хэды ябуулагдажа байгаашье һээнь, олонхи нютагуудтань социальна асуудал һулаар шиидхэгдэнэ. Зарим газарнуудта ясли-сад, почто, телефоншье үгы. Нютагай Соведүүд министерство, албан зургаануудтаяа болон ажахынгаа хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта нютагуудайнгаа комплексно хүгжэлтые хангаха аргатай ха юм. Теэд хэрэгсээнэгүй.

Республикамнай түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэлэй жэлдэ ороод байна. Ажалша улад зомнай РСФСР-эй ба Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ, мүн нютагайшье Соведүүдтэ һунгалта мүнөөдэр үнгэргэхэнь гээшэ. Тиигэхэ зуураа, республикынгаа экономико болон социальна байдалые һайжаруулха талаар проараммада анхарал хандуулжа, 1990 ондо хараалагдаһан хойшолуулшагүй зорилгонуудаа бэелүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ байха гэжэ найдагдана.

Н. КРЮЧКОВ,
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ҺҮ ҺААЛИ ДЭЭШЭЛНЭ

Кокорино һууринай баруун-урдахи малай ута хара байрануудһаа зүүн тээ тэжээлэй цехэй хуушаранги байшангай ута хоолой — үрхэнүүдһээ уралай бааяса гарахань холоһоо элеэр харагдана. Хирэ-хирэ болоод лэ ута томо цистернэтэй ашаанай автомашинанууд һубарин тиишээ шэглэнэ.

— Эндэ совхозоймнай бүхы адууһа малда тэжээл шанаржуулагдан буйлуулагдана. Нёдондо зундаа ган гасуурай бэрхэшээлһээ уламжалан үбһэ тэжээл багаар абтаа. Тиимэһээ энэ үбэлжэлгэдэ тэжээл горитойхоноор буйлуулжа шанаржуулнабди. Манай бэлдэһэн бурдуугые мал шахаха гүүртэнүүдтэ, һаалиин фермэнүүдтэ абаашана. Үдэр бүхэндэ 63 тонно тэжээл шанаржуулжа бэлдэнэбди. Ажал ехэ, харюусалгатайшье ааб даа. Иимэ тэжээлээр таһалдуулаа һаамнай, малай ашаг шэмэ эрид доошолхол — гээд, оператор-кочегар Василий Иванович Гомзяков хэлээ һэн.

Энэ цех намарһаа хойшо дүүрэн хүсэндөө хүдэлгэгдэнэ. Операторнууд һолоомо хэршээд, тээрмэдэгдэһэн орооһо, дабһа, эһэгбэри холижо, халуун ууралда шанаржуулан дэбтээнэ. Мүн эндэ холимог хуурай тэжээл бэлэдхэдэг звено бии. Тэдэнэй бэлдэһэн тэжээл гол түлэб һубай хонидто, буруу, хашарагуудта үгтэнэ.

Малай тэжээл шанаржуулан буйлуулха энэ цех түхэрээн жэлэй туршада хүдэлгэгдэхөөр эмхидхэгдэнхэй. Зунай сагта шанаржуулагдаһан тэжээлэй хэмжээн бага болоошье һаа, һаалиин малдэ таһалгаряагүй абаашагдадаг байха юм. Илангаяа ган гасуур жэлдэ иимэ тэжээл үнеэдтэ аргагүй хэрэгтэй ха юм.

— Саашадаа бидэ өөһэдөө тэжээл бэлэдхэдэг, шанаржуулаад гүүртэ, фермэнүүдые хангадаг болохо хабди. Бүхы тэжээл иимэ аргаар буйлуулагдахадаа гээлтэ хоролтодо орохогүй, ашагтайгаар гаргашалагдаха байна ха юм. Цехэй байгуулагдаһаар түрүүшын жэлһээ Василий Никитин, Виктор Коновалов, хуурайгаар тэжээл холижо бэлдэгшэд Дмитрий Куливец, Николай Кокорин гэгшэд ажаллана. Мүнөө дүршөө. Бүхы ажалаа өөһэдөө мэдээд хэнэ. Даб дээрээ малаа тэжээлээр таһалдуулаагүйбди — гэжэ Василий Иванович Гомзяков хөөрэнэ.

Шанаржуулагдаһан тэжээлэй элбэгээр үйлэдбэрилэгдэхэдэ эндэ үнеэдэйнь һү шэмэ хараа байса дээшэлнэ. Жэшээлбэл, нёдондоной дүнгөөр үнеэн бүриһөө 3000 килограммһаа бага бэшэ һү абаһан һаалишад Кокориной фермэдэшье олошороо. Бүхыдөө энэ ажахыда 11 һаалишан нёдондо үнеэн бүриһөө гурбан мянган килограммһаа үлүү һү һаагаа юм.

— Нёдондо би үнеэн бүриһөө 2600 килограмм һү абаа һэм. Энэ жэлдэ гурбан мянгатанай дабаа гаталха хүсэлэн бии. Магад бултэдаа оролдолго гаргаа һаа, бүхы фермээрээ иимэ дүн туйлажа болохобди. Манда гансал тэжээл хомордоно. Ган гасуурай бэрхэшээлдэ ороогүй һаа, үнеэдээ элдэб зүйлэй, шэмэ, шанартай тэжээлээр хангаха һэмди. Илангаяа саахар элбэгтэй корнеплод малда аргагүй хэрэгтэй. Ганса бурдууг уулгажа һү ехээр һааха аргагүйбди. Һайн шанартай, тоһолиг ехэтэй һү ехээр һаахын түлөө нэн түрүүлэн малаа олон зүйлэй һайн шанартай тэжээлээр хангаха ёһотойбди,— гэжэ Кокориной һаалиин фермын һаалишан Бимасо Самбаевна Шалданова хэлээ һэн.

Вл. ЖИГЖИТОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тэжээлэй цехэй оператор-кочегар В. И. Гомзяков: һаалишан Б. С. Шалданова; Бурдууг эһээжэ бэлдэдэг В. В. Никитин.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Иволгын районой «Заветы Ильича» совхоз.

ҮЛҮҮ ҮГӨӨР ДАШУУРАНГҮЙ...

Хяагтын зэрэлгэ-нэхэлгын фабрикада хори гаран жэлдэ хүдэлөө хүм. Бэеэ даангяар ажаллажа эхилхэһээ хойшо никитын ажабайдалда эдэбхитэй хабаададаг байгааб. Жэшээлбэл, түс фабрикын партийна организациин секретарь, КПСС-эй райкомой гэшүүн олон жэлдэ ябааб. Олоной түлөө оролдоходоо, һайн, ашатай юумэ хэнэб гэжэ этигэдэг бэлэйб.

Һүүлээрнь БАМ-да бага зэргэ хүдэлөөд, мүнөө эндэ, Улаан-Үдын гадар трикотаж хубсаһанай фабрикада ороһоор ехэшье үни болоогүйб. Гэбэшье һүүлэй үедэ коллектив соо үзэл сурталай, политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулхань ехэл бэрхэтэй болоо. Оршон байдалнай ондоо болоо гү, али ажабайдалда хандасамнай ондоо болоо гү? Алишье талаараа хубилалта болоо гэхэ байнаб. Анханай хүн зонтой хүдэлдэг байһан туладам оёдолой цехэй партийна организациин секретаряар эндэ һунгаа һэн. Теэд коммунистнуудшье, партийна бэшэ хүдэлмэрилэгшэдшье эдэбхигүй, лекци, хөөрэлдөөндэшье тон дурагүйгөөр ороно, бусад хэмжээ ябуулгануудта хабаадахаяа арсана. Хубилган шэнэдхэлгын үедэ иимэ юумэн байха ёһогүй ха гэжэ һанан гэһээм...

Энээн тушаа нилээн бодожо үзөөб. Тиин нэгэл тобшололдо ерээб: юрын хүнүүд, хүдэлмэрилэгшэд олон юумэндэ этигэл, найдалаа алданхай гэжэ... Үнэхөөрөөшье, үлүү ехээр этигэхэ үндэһэн хаана байнаб? Хэрбээ үнэн һэшхэлээрээ олон жэлдэ хүдэлөөд, гэр байра абаагүй һаа, хэн урматай байхаб даа. Энэ хадаа ажабайдалай түбхинүүлгын эгээл хүндүүлхэй асуудал мүн. Үглөөнһөө үдэшэ болотор оёдолой машинкын саана шалатараа хүдэлөөд, гэртээ ошоод амарха гэхэдэш аятай байдал байхагүй. Хэнэй досоо һара, наран гарахаб даа... Цехтэмнай 54 коммунист бии юм. Хэрбээ анхандаа, хүгжэлтын зогсонхой хаһада хуушанай коммунистнуудай үүргэ, уялгаяа дүүргэхэмнай гээд оролдодог һаань, мүнөө хүнүүдэй этигэл, найдал тэнхээхэнь амаргүй болобо. Теэдшье наһам залуу бэшэ. Тиимэһээ ондоо хүниие партийна организациин секретаряар һунгаха тухай мэдүүлгэ үгөө бэлэйб.

Гэбэшье би КПСС-эй хүсэндэ этигэнэгүйб гэжэ хэлэхэ аргамгүй. Сэсэн мэргэн политикатай хүтэлбэрилхы хүсэн обществодомнай заатагүй хэрэгтэй бшуу.

Соведүүдтэ бүримүһэн засаг дамжуулха тухай асуудал бултанай һанаае зобооно. Юрэнхыдөө мүнөөдэр, һунгалтын үдэр хубилган шэнэдхэлгын саашанхи хуби заяан шиидхэгдэжэ байна гэбэл алдуугүй ха. Илангаяа манай предприятиһаа Буряадай АССР-эй, мүн нютагай Соведүүдтэ депутадуудта кандидадуудаар аяар 9 хүнэй дэбжүүлэгдээд байхадань, һанаа сэдьхэлдэ хүлгүү байна.

Тэрэ тоодо фабрикын директор А. Д. Тармаев, мастерай туһалагша П. М. Власевский, шэрдэлгын цехэй технолог Г. С. Халзаруева, оёдолшодой бригадир Г. Н. Федорова, бусадшье оролсоно.

Ажал тухайгаа саашань хөөрэбэл, орёо эсхэбэритэй зүйлнүүдые оёдог болообди. Бүхэли үдэрэй туршада һэримжэтэй хёрхоор, наринаар хүдэлхэ хэрэгтэй. Үгы һаа, хэһэн продукцимнай голодоһондо орохо бшуу. Бригадирай харюусалгань ехэ. Минии һанахада, бригадир юрэл эмхидхэгшэ, хинагша мэтэ байха бэшэ, харин хүдэлмэришэдтөө тон дүтын хүн болохо ёһотой. Юушье зүб руунь, үнэн сэхээр шиидхэхэ, хүн бүхэндэ анхарха аргагүй һаа, һурган хүмүүжүүлэгшэб гэжэ һанаһанайшье үлүү. Тиимэһээ би илангаяа залуу оёдолшодойнгоо һанааень дүмэхэ гэжэ оролдоноб.

Юрэнхыдөө, манай промышленность хүнгэн промышленность гэжэ нэрэтэй гээшэ. Уламжалан, расценкэнүүд баганууд, ээлжээтэ амаралта оройдоол 15 үдэрэй. Тиимэһээ энэ болзор 24 үдэр болотор һунаагдаха ёһотой гэжэ һанадагби. Иимэ дурадхал манай зарим депутадта кандидадууд һунгуулиин урда тээхи программа соогоо оруулаахай.

Үглөөдэр, һунгуулиин һүүлээрхи түрүүшын үдэр депутаг болоһон нүхэдөө амаршалхадаа, иигэжэ хэлэхэ байнаб: «Үүлэн соогуур ниидэһэнэй, үлүү үгөөр дашууһанай хэрэггүй. Бодото байдалаа түхеэрхэ хэрэгтэй».

С. ДОРЖИЕВА.
Улаан-Үдын гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын бригадир.

Түнхэнэй районой һунгагшад уһа талаандэ абташадаг сабшалангай газарнуудые хатаахын тула нэгэ миллион түхэриг мүнгэ олохо, комплексно больница, мүн десан барюулха хэрэгтэ туһэ хүргэхэ захяа үгэһэн байна.

ҺУНГАГШАДАЙ ЗАХЯАНУУД

БАМ-ай барилгашадые бултыень ажалтай болгохо, үйлэдбэриин хубсаһа оёдог «Туяана» гэжэ нэгэдэлэй филиал, һэрюун унда гаргаха цех Северобайкальск хотодо барюулха.

Улаан-Үдэдэ 1993—1995 онуудта республика соогоо хоёрдохиёо хэрэглэгдэхэ үлэгдэлнүүдые шанаржуулха 11 миллион түхэригэй сметнэ үнэ сэнгэй завод барюулха, Улаан-Үдын агаар сэбэрлэхэ оньһон түхеэрэлгын схемын проект табюулха, Улаан-Үдын баруун-урда зүгтэ 71 гектар талмайтай пэркын газар түхеэрхэ, 1990 ондо Соведүүдэй талмайе болон городой пляжые һэльбэн шэнэлхэ.

Граждан авиациин талаар районой ажалшадые хангалга һайн болгохо, Ахын райониие тэрэ зандань орхижо, заповедник болгохо, бага һууринуудые һэргээн хүгжөөхэ, хүүргэ бариха, эд бараа болон эдеэ хоолоор хангалгые һайжаруулха тухай захиянуудые Ахын районой ажалшад депутадуудта кандидадуудтаа үгөө.

Кабанскын районой һунгагшад Троицкын больницые халуун уһаар дулаасуулдаг болгохо, Бабушкин хотодо дайнай ба ажалай ветерануудай ажаһууха 18 байратай гэр барюулха, Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй заводые һэльбэн шэнэлхэ.

Енгорбойн совхоздо соёлой-спортивна комплекс, Санагада һургуули-сад, Утаатада интернат-һургуули. Мэлэдэ дунда һургуули, Цаган-Мориндо 8 жэлэй һургуули бариха, Байгал тухай хуули баталан абаха тухай захиянууд үгтөө.

Доодо-Жэрэмэй һунгагшад хүүгэдэй саад барюулха, «Октябрь» колхоздо автомашинануудые үгэхэ, эндэхи больницые эмнэлгын түхеэрэлгэнүүдээр хангаха, байгаали хамгаалха тухай арадай депутадта кандидадуудтай уулзаха үедөө хэлэһэн байна.

Хяагта хотын ажалшад шэнэ кинотеатр бариха, Калининай нэрэмжэтэ үйлсэдэ уһанай соргонуудые табиха, тэрэл үйлсые асфальтаар хушаха, Хяагта хотые болбосон түхэлтэй болгохо, шэнэ хүүргэ бариха, Наушкэ тосхоной пекарниие капитальнаар заһабарилха, тэндэнь шэнэ стадион бариха, больница, хүүгэдэй саад бодхоохо гэхэ мэтэ захиянуудые депутадуудта кандидадуудта үгэһэн байна.

Яруунын районой һунгагшад районой түбтэ шэнэ котельнэ, спортивна комплекс бариха, Гоондодо дунда һургуулиин шэнэ байшан бодхоохо тухай РСФСР-эй арадай депутадуудта кандидадуудта захяа үгөө. Тиихэдэ Ц. Сампиловай түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулан, түрэһэн нютагтань музей нээхэ, район доторхи харгынуудые заһабарилха тухай захиянууд үгтөө.

Совет орон дотор

УКМЕРГЕ (Литвагай ССР). Веспряйска агропромышленна нэгэдэл түрүүшынгээ продукциэртын овощ, чеснок, хрен гэхэ мэтые худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта эльгээжэ эхилээ. Урдань ракетнэ түхеэрэлгэнүүдэй хадагалагдажа байһан байшангуудта эдэ бүгэдэ ургуулагдаа юм. Гадна эндэ шампиньонууд ургуулагдаха юм.

КИЕВ. Өөрынгөө түүхэдэ түрүүшынхеэ урданай Мариинска ордон экскурсантнуудые хүлеэн абаа. Һүүлэй арбаад жэлнүүдтэ тэндэ УССР-эй Министрнүүдэй Совет протокольно хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэдэг байһан юм. Долоон хоног соо хоёр дахин Киевэй түүхын музейн хүдэлмэрилэгшэд тэндэ экскурсинуудые үнгэргэдэг болохо юм.

КУРГАН. Эндэ үнгэргэгдэһэн аукционһоо ороһон бүхы олзо доход үншэн үхибүүдтэ дамжуулагдаа. Энэ мүнгэ зөөрөөр хүүгэдэй байшанда гэрэй техникэ, мебель, нааданхайнууд болон хоморой бусад эд бараа худалдажа абаха юм. Нютагай хэдэ хэдэн предприятинуудай аукциондо худалдаха эд бараа үгэһэнэй ашаар иимэ хэмжээ ябуулга үнгэргэхэ арга бии болоо.

БЕЛОКУРИХА (Алтайн хизаар). Эндэхи курортдо ехэ концерт харуулжа, Алтайн холын һуурин тосхонууд болон нютагуудаар ород хатарай «Огоньки» ансамбль үбэлэй гастрольнуудые эхилээ һэн. Ленинскэ комсомолой шангай лауреадай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн залуушуулай түс коллектив гансашье орон дотороо бэшэ, мүн хилын саана һайн мэдээжэ юм. Венгридэ, Болгаридэ, Румынидэ болон бусад оронуудта түс ансамбль бэлиг шадабаряа харуулһан байна. Мүнөө Мальта ба Сицили ошохын тула тэрэ хатарай ехэ программа бэлдэжэ байнхай.

КРАСНОЯРСК. Анна Ивановна хүгшэн эжынгээ зуун жэлэй ойе тэмдэглэхын тула Быковтэнэй бүлын дүрбэн үеын түлөөлэгшэд Енисей дээрэхи хотодо суглараа һэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай урдахи жэлнүүдтэ тэрэ долоон үхибүүдые хүмүүжүүлдэг, дэлхэйн нэгэдэхи дайнһаа һохор шахуу болоод бусаһан нүхэрэйнгөө хойноһоо харууһалдаг байгаа. Анна Ивановна бүхы наһаараа Назарово тосхондо хүдэлһэн юм. Бага бэшэ бэрхэшээлнүүдые тэрэ дабажа гараһан. Ехэ Клава басаганиинь эжыдээ туһалдаг һэн. 41 оной зун фронт дээрэ Леонид хүбүүниинь алдалан унаа, харин Петр Александр хоёр хүбүүдынь дайнай бүхы жэлнүүдые гаталаад, амиды мэндэ бусажа ерээ һэн. Үшөө гурбан басагадые тэрэ хүл дээрэнь гаргаа. Анна Ивановна уйдхар гашуудалаашье, баяр жаргалаашье Эхэ оронтоёо хубаалдадаг һэн. Тиимэһээл оронойнгоо түү-

Һунгалтаһаа һунгал...

ТҮСЭБЛЭҺ... БЭЕЛҮҮЛХЭ Х...

Урда тээнь боложо үнгэрһэн һунгалтануудһаа хойшо Аха нютагаймнай шэг шарай тад ондоо болонхой. Энэ ехэ һайшаалтай гээшэ... даа. Ахынхидай ажаһуудал, ажабайдал һайжараа. Мүн тиихэдэ нютагаархиднай хүдэлмэридөө шэнээр, харюусалга ехэтэйгээр хандажа, ашаг үрэтэйгөөр ажалладаг болонхой.

Мүнөө болохоёо байһан һунгалтада бэлдэлгын үедэ зарим тэды дүнгүүдые согсолжо, саашадаа бэелүүлхэ хараа зорилгонуудаа тодорхойлхо дуран хүрэнэ. Эдэ бүгэдэн тухай районой партийна организациин һунгалтада зорюулжа абаһан платформо соонь хэлэгдэһэн байна.

XII табан жэлэй хугасаа соо адуу малай тоо толгой олошороо. Эбэртэ малай тоо толгой 7,5, тэрэ тоодо үнеэдэй —3,3, адуу моридой — 22, тэрэ тоодо гүүнүүдэй —23,3 процентээр олошороо. Тиихэдэ адуу малһаа түл олоор абтадаг болоо. Һү һаали эрид дээшэлээ. Дундa зэргээр нэгэ үнеэнһээ һү һаали район соо 31 процентээр дээшэлээ.

XII табан жэлэй туршада капитальна барилгада мүнгэ һомололго 2,2 дахин дээшэлһэн байна. Гэр байра барилгада 2,5 дахин ехэ мүнгэн ашаглагдаа. Һүүлэй үедэ район соо һургуулинуудые, хүүгэдэй саадуудые барилгада горитой ехэ мүнгэн һомологдодог болоо.

1986—1989 онуудай туршада район соо 21.601 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра, тэрэ тоодо колхозуудта 4742 дүрбэлжэн метр байра ашаглалгада үгтөө. Ганса үнгэрһэн 1989 ондо Орлик тосхондомнай хоёр байратай 28 гэрнүүд ашаглалгада үгтөө. Тэдэнэй 18-ыень районой барилга-заһабарилгын участок, 10-ыень «Аха» гэжэ кооператив бариһан юм. Тиигэжэ үнгэрһэн жэлдэ ганса барилгадэ 5686,8 мянган түхэриг ашаглагдаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Саяан тосхондо дунда, Зүүн-Холбоодо 8 жэлэй һургуулинууд баригдаа. Хара-Хужарта һургуули-сад,

ШЭНЖЭ ША... ҺЭРГЭ...

Республикын хойто нютагуудай нэгэн... оной тосхон һууринуудай түхэл шарай... жа эхилһээр үнинэй. Мүнөө һуурин то... ганууд бодоно. Һүүлшын дүрбэн жэл... дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра... гада тушаагдаа. Тэдэнэй дундаһаа То... Аршаан, Түнхэн, Жэмһэг һууринуудые... энэ жэлдэ 160 байратай гэрнүүд бари... 13-дахи табан жэлэй түрүүшын жэлнүү... байратай болохо юм.

Районой материально-техническэ баа... тусхай ажал хэгдэнэ. Түнхэн һууринда... ригдаа. Тэрэнь жэлдэ нэгэ миллион х... тай юм. Хужартада дунда һургуули бар... Шэбэртэ, Шанаада хүүгэдэй саадууд ба...

Бэеын элүүр энхэ хамгаалха талаар... Районой түбэй болон бусад буусада м... рэлгэтэй барилганууд бодхоогдоо. А... Ахали, Гужир, Тоблангууд һууринууд... нууд баригдажа ашаглалгада үгтөө.

Хужар һууринда һүмэ заһабарилагда... Мүнөө энэ һүмэнь соёлой гуламта бол... тэндэ сүлөө сагтаа дискотекэ үнгэргэ... харадаг болонхой. Ахалик һууринда то... байшан хүнэй нюдэ баясуулна. Нэгэн... риин хэрэглэмжэ хангаха эд бараанай... биряк» колхоз энэ магазинда 67 мян... һан байна. Һаяар түс магазин Буркооп... арендэнэ подрядай гуримаар худалдаа... хараалагдана. Харин хоёрдохи байшан... ранууд түбхинэжэ эхилэнхэй.

Район соо һүүлэй жэлнүүдтэ бари... үшөөл дуталдаһаар. Һаяын жэлнүүдтэ... Харбяата һууринуудта шэнэ һургуули... Зүүн-Мүрэн һууринуудта саадууд бари...

Гадна Хэрэн тосхондохи больницын... Толтойдо больница, Хужарта, Сага... фельдшерскэ пунктнууд баригдаха ю...

Саяан уулын хормойдо түбхинэһэн н... шарайнь һара, квартал бүри иигэжэ һ... шаалтай.

Хүдэлмэри

...А ЗОРИЛГОНЬ ГОРИТОЙ

...н республикымнай эгээл холын, эгээл залуу, ...районуудай нэгэниинь мүн болоно. ...районой ажалшадай хэжэ юумэн аргагүй ... корреспондент К. ЖАМЬЯНОВ ... районо Советэй гүйсэдкомой ... ЗЕНЧЕНКЭТЭЙ уулзажа, хэдэн асуудалда ...

[illegible]

АСУУДАЛ. Нютагай Советүүдэй арадай депутадуудай һунгалтада бэлэдхэл хэр эдэбхитэйгээр бэелүүлэгдэнэ гээшэб?

ХАРЮУ. [illegible]

АСУУДАЛ. [illegible]

ХАРЮУ. [illegible]

АСУУДАЛ. Районой хүгжэлтэдэ БАМ-ай барилгашад, түрүүн зэргэдэ ямар туһа хүргэнэ гээшэб?

ХАРЮУ. [illegible] ...хой. Эдэнэр Таксимо посёлогой хүгжэлтэдэ ехэ хубитаяа оруулалсаа, оруулалсахашье байха даа. Манай Муйскын районой харьяата газар дайда дээрэ СССР-эй долоон Министерствын коллективүүд хүдэлмэри хэнэ. Эдэнэр байрын гэрнүүдые, социально-соёлой байшангуудые, промышленна объектнүүдые район дотороо олоор эмхидхэжэ, Эдеэ хоолой программа шиидхэлсэхэ, БАМ-ай харгы һайнаар ашаглажа, Эхэ оронойнгоо экономикые хүгжөөлсэхэ хэрэгтэ Муйскын районой ажалшад горитой хубитаяа оруулалсахал байха.

К. ЖАМЬЯНОВ.

Таксимо посёлок.

Уншагшын һанамжа

...ЬХЭЛЭЙ ҺАЙХАН ХҮСЭЛНҮҮД

...ѳѳрөө олон бо... [illegible]

Яахадаа олон боложо үнэржэхые уг гарбалнай хүсэдэг байгаа гээшэб гэжэ, түрэ хуримай болоһон газарта шэнэ айл болоходонь залуу бүлэдэ хэлэдэг үреэлэй һайхан үгэнүүдээр бодоходо эли болоно бэшэ гү? Гансаханшье түрэ хуримда бэшэ, буряад арад анхан сагһаа һайн һанаһан хүндөө, бэлэгээ абалсахадаа гү, али бэе бэедээ малаа наймаалалсахадаа, һайн һанаа һаналсажа, халтад гэбэл, олон хүүгэдтэй, аша гушанартай боложо, үеын үедэ олон боложо жаргагты гэхэ мэтэ үгеэр үреэдэг байһаниинь айхабтар ехэ холын хараатай, удхатай байһан болоно.

Манай бүлэ 1956 ондо айл боложо, мүнөө арбан хоёр хүүгэдтэйбди. Манай хубида хүүгэднай элүүр энхэ, ехээр үбдэжэ маанадаа мэгдэхээнгүй боршогуудаар маанадаа дахажа, хонин ажалда хамһалсаһаар өөдөө боложо байна. Ехэшүүлынь айлнууд боложо, өөһэдөө баһал олон боложо, үдэжэл байдаг. Ашанараа, зээнэрээ харахадаа, үбгэн, хүгшэн хоюулаа баясажал һуугшабди. Һургуулиһаа сүлөө сагтаа хонин адуулжа, үбһэ сабшалсажа, өөһэдыһгөө хоолой тэжээлсэжэ, ажалай дүрэдэ һулаһаа дээрэ оролсожол ябаа юм бэзэ.

«Гансаһаа газар дүүрэхэ» гэһэн буряад оньһон үгын айхабтар холын хараа бодолтойгоор хэлэгдэһые би өөрынгөө эхэ, эсэгэтэй жэшэжэ үзэхэдөө һанадагби. Хуушанай сагта буряад зоной социальна ажаһуудалай муу дээрэһээ, илангаяа медицинын үгы дээрэһээ буряад арад түргэн олон болохо, үдэхэ аргэ боломжогүйдэһэн гээшэ бээзэ.

Харин мүнөөнэй социализмын үе сагта буряад зоной социальна ажабайдал һайжаржа, медицинын хүсэтэй болоһон сагта буряад зоной үдэхэ арга боломжо ехэ болоо ха юм.

Хожомой үедэ гүрэн түрын олон бү бологты гэжэ хуулияр хорёогүй байн гэһээ, залуу үетэн, илангаяа хото газарта түбхинэһэн айлнууд, хэршье дээдэ һургуулитай, болбосоронги болоошье һаа, үри хүүгэдые олоор үдхэнгүй, һүнгэ, бэеэ абаад, сүлөө ябахаяа хараад, ажабайдалайнгаа арга боломжогүйдэ гэхэ мэтээр шалтаад, хожомойхиёо бодожо үзөөгүй шалтагһаа уламжалан, яажашье һаань, түрэхэгүйе оролдохо, үнгэржэ ерэхэдээ түрэһэн үриеэ эндэ тэндэ хаяжархихашье ушарнууд дайралдадаг болонхой. Энэ ехэ муу.

Хаража һанажа ябахадаа,ород арад олон һэн хойноо, хэмжүүртэ ороошье һаа, үсөөнөөр үдэнэ гэхын аргагүй байдаг.

Харин манай буряад яһатан оройдоол 400 мянганда хүреөшье үды аад, хүүгэдые үдхэхэеэ арсажа, өөһэдынгөө яһатаниие мүртэйгөөр олошоруулхагүймнай, манай өөһэдымнай айхабтар ехэ алдуу гэжэ һанашаб.

Энэ минии һанамжые дэмжэхэ хүнүүд байжа болохо гэжэ найдаад, үшөө үргэлжэлүүлэн, дутуу дундыемни заажа байгаад, тэдэ бэшэнэ, зүбшэнэ бээзэ.

Будашира ДОНДОКОВ.

Загаһата тосхон.

ЭРХЫДЭЭ ЭМТЭЙ

Зурагаал

Хорёод жэлэй саада тээ Василий Идарович Ринчино Баргажанай районой Баян-Голой дунда һургуули дүүргээд байхадаа, Буряадай хүдөө ажахын институдта орохо гэжэ шиидэһэн байгаа. Тиигэбэшье тэрэ тус институдта һуража бираагүй. сэхыень хэлэбэл, өөртэнь таарахагүй байшоо.

Совет Армиин зэргэдэ алба хэжэ ябахадаа, аргашан болохо хүсэлэндэ абтаһан байгаа. Юундэб гэхэдэ, уг гарбалаараа болоходоо, баабайнь эхэ, өөрынь эжы гэхэ мэтэ бэрхэ бариашад гэжэ нютаг нугадаа нилээд суутай агша бэлэй. Хүнэй усалда ороһон, гэмтэһэн яһа барижа, эльбэжэ, олон хүнүүдые хүл дээрэнь гаргаһан гэртэхинэйнгээ һайн һайхан ябадалые ходо һанаандаа оруулжа ябадаг Василий хүбүүн медицинскэ институдта орожо һураха гэжэ шиидээ һэн. Уданшьегүй тэрэ сэрэгэй албанһаа табигдажа, нютагаа бусаа һэн. Тэрэл жэлдээ Шэтын гүрэнэй медицинскэ институдта орохо шалгалта барижа, студент болоһон түүхэтэй. Зургаан жэл соо һураад, Василий Ринчино эмшэ врач гэһэн дипломтой нютагаа бусаа һэн. Һүүлдэнь нэгэ жэлэй интернатура Эрхүү городто эрхимээр дүүргээд, «терапевт» гэһэн мэргэжэлтэй боложо гараһан юм.

Залуу врач Ринчино арбан зургаан жэлэй саада тээ Мужыха тосхоной больницые даажа абаһан байна. Тэрээнһээ хойшо яһала олон жэл хойно хойноһоо һубарилдан үнгэршэбэ. Эдэ олон жэлнүүд соо Василий Идарович больницынгаа материально-техническэ үндэһэ һуурие һайжаруулха талаар ехэ юумэ хээ. Хэдэн жэлэй саада тээ «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ Бальжинима Жамьянович Жамбалов шэнэ больницын байра барюулаа һэн. Удаань районой түб больницын үгэһэн мүнгөөр шэнэ амбулатори бодхоогдоо бэлэй.

Василий Идарович энэ барилгада ехэ оролдолго гаргаа. Мүнөө тэндэнь үхибүүдэй ба ехэ зоной процедурна кабинедүүд, ахушерска ба шүдэ аргалдаг таһагууд, клиническэ лабораториин кабинедүүд нээгдээ. Һаяар үшөө зургаан электро-аппаратуранууд физиокабинет соо тодхохоор хараалагданхай. Энэ больницада хамта дээрэ арбан зургаан хүн хүдэлдэг юм. Эндэхи эмшэд хоёр ажахын таряашад, малшад ба хонишодые хангадаг, мүн баһа найман жэлэй, хоёр нэгэ дунда һургуулиин һурагшадые, ясли-садта ябагшадые хангадаг. Ажалынь яһалашье ехэ даа.

Василий Идаровичай ажалыень адаглан харахада, байра дээрээ һуужа амархагүй, өөртөөшье, сугтаа хүдэлжэ байһан зондоошье амар азаяа үзүүлдэггүй хүн хэбэртэй агша. В. Ринчиногой һанаа амархан тамхилжа һуухыень нэгэтэшье харахагүйт. Ариг сэбэрэй түлөө хаанашье ябаа һаа, оролдодог зантай. Һүүлэй жэлнүүдтэ, адаглан харахада, Мужыхын больницаһаа районой түбэй больницада хүнүүд үсөөнөөр эльгээгдэдэг. Харин районой булан бүриһөө үбшэнтэд Мужыха ерэдэг, эндэхи больницада аргалуулха дуратайшуулай ээлжээн таһардаггүй. Юуб гэхэдэ, Василий Идарович гансаташье эмшэлдэг бэшэ, яһанай үбшэ аргалдаг. Тархияа хэхарһан, бэеэ гэмтэһэн үбшэнтэд олоороо ерэдэг. Гэхэ зуура энэ эмшэ нүхэрнай һүүлэй жэлнүүдтэ олон тээ ябажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлээ гээд тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Ороной томо томо клиникэнүүдтэ ошожо, дүй дүршэлыень халан абана. Тиимэһээ бэрхэ аргашанда хүгшэн залуугүй, бага ехэгүй байра дээрээ аргалуулдаг гээшэ. Һаяын сагай нэгэ жэшээ дурдабал, Атановтонай үхибүүн нилээд ехээр үбшэлһэн юм. Нарһатаһаа Улаан-Үдэ санитарна самолёдоор абаашаһан байгаа. «Хүн болохоёо болёо» гэһэн бодолой гэртэхинэйнь зүрхэндэ түрэбэшье, Мужыхынгаа больницада асарһан юм. Василий Идарович арбаад хоногой туршада тэрэниие эм домто гараараа эльбэжэ, үдэр, һүни илгаагүй оролдожо, хүл дээрэнь гаргаа юм.

Шэрэнги тосхондо мотоциклһаа унажа хүлөө гэмэлтэһэн Дулгаров Мужыхын больницада абаашагдаа һэн. Тэрэнэй хүлэй үбдэгөөрөө нугархаяа болёод байхадань бэрхэ врач баһал оролдожо, хүл дээрэнь гаргаа. Хүнэй харууһан доро ерэһэн үбшэнтэн хоёр хүлөөрөө газар гэшхэжэ, эндэһээ ошодог байна. Аргалһан зониинь тоолохо болоо һаа, яһалашье олон даа. Тиимэһээ республикымнай олон зүгһөө эльгээһэн баяр баясхалангай бэшэгүүд соо В. И. Ринчинотой сугтаа ажалладаг эмшэд З. Г. Будниковагай, А. А. Цыдыповэй, Б. Д. Цыдыпова, С. Д. Мерхинова гэгшэдэй нэрын дурдагдадаг байһаниинь гайхалгүй. Василий Идарович сугтаа хүдэлжэ байһан хүнүүдтээ һайнаар хандадаг. Тиигэбэшье нарин нягтаар, сэхэ сэбэрээр хүдэлхэ, ажалдаа харюусалгатайгаар хандаха талаар шанга эрилтэ табидаг гээшэ.

Василий Идаровичай нёдондо экэлдэ республикын Элүүрые хамгаалгын министерствэдэ аттестаци гарахадань, «нэгэдэхи категориин терапевт» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоо һэн. 1987 ондо бэрхэ врач В. И. Ринчино «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар шагнагдаа бэлэй. Мүн республикын Министерствын, партиин райкомой болон райгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагданхай юм.

Энэ жэлдэ Василий Идарович зүүгээр хадхажа хүниие эмнэлгын эхин һургуули гараа. Хойто жэлдэ дахинаа энэ һургуулида ошохо, тиихэдэнь энэ больницада «Иглотерапия» гэһэн баһа нэгэ эмнэлгын кабинет нээгдэхэ болоно. Василий Идаровичай хани нүхэр патронажна сестра Сэсэгма Аранзаевна ажалдаа оролдосотой һэн тула яһалашье зондо хүндэтэй болонхой. Тосхонуудай фельдшерскэ пунктнуудые даагшад Любовь Цыдыповна Матвеева, Надежда Бадмажаповна Чимитова мүн лэ һайнаар хүдэлнэ.

Ринчинотоной эмшэдэй уг залгуулан, ехэ басаган Лераниинь Шэтын мединститудай гурбадахи курсда һуража байнхай. Мэргэн гэжэ хүбүүниинь арбан нэгэдэхи класста һурана. Тэрэ республикын, бүхэсоюзна боксернуудай турнирнуудта оло дахин хабаадаһан, илалта түйлаһан намтартай.

Иигэжэл Мужыха тосхондо ажалладаг эрхыдээ эмтэй, долёобортоо домтой Василий Идарович Ринчино тухай магтаалай үгэнүүдые хэлэхые хүсөө һэм.

Э. БУДАЕВ,

хүдөө бэшэгшэ.

Загарайн районой Эрхирэгэй дунда һургуулида 28 дүй дүршэлтэй багшанар 224 һурагшадые һургажа, хүмүүжүүлжэ байдаг. Буряадай багшанарай институт дүүргэһэн географиин багша Валентина Цыреновна Базарова, түүхын багша Владимир Дондокович Цырендашиев (Шэтын багшанарай институт) болон бусад олон жэлдэ хүдэлжэ, нютагай зондо хүндэтэй болоһон юм. Тэдэнэрэй һонирхолтойгоор үнгэргэдэг хэшээлнүүдыень мүнөөшье болотор урданайнь шабинарынь һанадаг. Эдэ багшанарые һургуули дүүргэһэн үхибүүд сэдьхэлдээ дулаанаар һанажа, дурсажа ябадаг.

— Энэ һургуулимнай хуушараа, методическа кабинедүүд үйтан, хүртэнэгүй. Байгша оной намар шэнэ һургуулида зөөхэбди, — гээд Эрхирэгэй һургуулиин директор Вячеслав Галсанович Дампилов хөөрэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 9-дэхи классай һурагшад ээлжээтэ хэшээлдээ; түүхын багша В. Д. Цырендашиев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АЖАЛ ЯБУУЛГААРАА ХАНААГҮЙБ

РСФСР-эй Верховно Советэй депутадай уялгые һүүлэй табан жэлэй туршада дүүргэжэ, мүнөө эрхэ түлөөлэлгэһөө бууха болзор ерээ. Үнгэрһэн он жэлнүүдэй туршада һунгагшадайнгаа захяануудые һанажа, сэдьхэжэ ябаһанаа хэр дүүргэжэ шадаа гээшэбиб? Сэхыень хэлэхэдэ, депутадайнгаа ажал ябуулгаар ханагагүйб гэжэ тэмдэглэлтэй. РСФСР-эй Верховно Советэй сессидэ ошоходоо һунгагшадайнгаа үгэһэн захяануудые дүүргэхээр элдэб министерство, албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаха олон ушар гараһан юм. Тэдэнэр анхаралтайгаар шагнажа, һүүлдэнь харюу эльгээхэбди гэжэ хэлэдэг һэн. Тиигээд харюунь ерэхэдээ, ямар нэгэн шалтагаануудһаа боложо, тэрэ асуудалыетнай шиидхэхэ аргагүйбди гэхэ. Иигэжэ депутат байха гээшэ хүнгэн хэрэг бэшэ гэжэ ойлгоо һэм.

Улаан-Үдын 9-дэхи дунда һургуулида залгалаа барюулха захяа үгтөө һэн. Энэ һургуулиактова, спортивна залгүй юм. Гадна столово соонь стул үгы һэн тула һурагшад зогсоод эдеэ хоолоо баридаг байна. Һургуулида залгалаа барюулхын тула элдэб хүтэлбэрилэгшэдтэ ороһон, асуулта эльгээгдэһэн байха. Буряадай АССР-эй Верховно Советэй сесси дээрэшье үгэ хэлэжэ, республикын хүтэлбэрилэгшэдһөө асуугдаа һэн. Теэд мүнгэ зөөри дуталдана гээд лэ жэлһээ жэлдэ хойшолуулагдаһаар, энэ хэрэгээ бүтээжэ шадаагүйб.

Шэлэй заводой хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг тосхондохи магазинууд байрын гэрнүүдэй түрүүшын дабхарта гү, али подвал соо оршоно. Ажахын эд бараанай магазинай худалдаа наймаанай талмай үргэдхэхэ захяа үгтэһэн байна. Тус магазинтай зэргэлээд байһан нэгэ таһалгатай. хүндэ ондоо тээ квартира үгэжэ, үргэдхэхэ эрга боломжо байгаа. Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ комисситай ерэжэ, энэ магазин хараад ошоо һэн. Теэд тэдэнэр энэ хэрэгые зүбөөр шиидхэжэ шадаагүй. Хэды үсэд нэтэрүүгээр ябаашье һаа, бюрократууд элдэб янзын шалтаг бэряад, хэрэгыень хойшолуулан бүтээнгүй орхидог. Иимэ жэшээнүүдые дурдаха болоо һаа, олон юм бээз. Мүнөө һунгагдаха депутадуудта захяануудые дүүргэхэдэнь баһал хүшэр байха гэжэ бодоноб. Юуб гэхэдэ, социально-соёлой элдэб объектнүүдые барюулхын тула мүнгэн, материально-техническэ нөөсэнүүд хэрэгтэй. Гэбэшье эдэ бүгэдэ орон соомнай тон хомор болонхой.

Һунгагшадай үгэһэн захяануудые дүүргээгүй гэжэ һанахаар бэшэ ааб даа. Гэбэшье ехэ хүндөөр бэелүүлэгдээ гэжэ хэлэмээр. Тарбагатайн районой «Южный» гэжэ гахайн комплексын коллектив ажалшадые зөөхэ автобус абажа үгэхэ захяа үгөө һэн. Республикын агропромкомитедтэ асуулта эльгээжэ, энээниие зүбөөр шиидхэхыень гуйгаа һэм. Теэд тус комитет ямаршье харюу эльгээгээгүй. Захяаемнай дүүргэһэндэтнай баяр хүргэнэбди гэһэн комплексын коллективэй эльгээһэн бэшэг абахадаа энэ асуудал зүбөөр шиидхэгдээ гээд ойлгоо бэлэйб. Мухар-Шэбэрэй районой нэгэ ажахынхид котельнын электродвигатель заһабарилжа үгэхэ захяатай һэн. Өөрынгөө заводто хэлсэжэ,, энэ түхеэрэлгэ заһабарилагдажа, тэдэнэртэ эльгээгээ һэмди. Иимэ жэшээнүүдые дурдаха болоо һаа, бага бэшэ байха.

Эндэ үшөө нэгэ юумэн тухай хэлэхэ дуран хүрэнэ. Хүгжэлтын зогсошоһон үе сагта һунгагдаһан депутадууд гэжэ маанадые зэмэлхэ ушарнууд олошоронхой. Депутадай ажал ябуулга, РСФСР-эй Верховно Советэй сесси дээрэ ямар юумэнэй хэгдэжэ байһан тухай хүн зондо үргэнөөр мэдээсэгүйһөө боложо, иимэ һанамжа дэлгэрээ бшуу. Һунгагшадайнгаа этигэл найдабари харюулхын тула нилээн оролдогдоо гээшэ.

Е. КОСИЦЫНА,

«Электромашина» заводой хүдэлмэришэн, РСФСР-эй Верховно Советэй депутат.

ГЕРМАНИИН АСУУДАЛНУУД ТУХАЙ

Үһөөгөө абахые һэдэдэг элдэб нэгэдэлнүүдэй түлөөлэгшэд тухай хэлэхэ болоо һаа, «үлдэжэ гаргагдагшадай холбооной» түрүүлэгшэ Х. Чая Одеро-Нейсе мүрэнүүдээр хилэнүүдые дан түргөөр мэдэрхэ ябадалһаа һэрэгылээ. Польшын хилэнүүдые гүрэнүүдэй лаб хангаха тухай Г.-Д. Геншерэй хэлэһэн үгэнүүд «эшхэбтэр ба зохихогүй» гэжэ нэрлэбэ.

«Ногоонтоной» партиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн А. Фольмер дайнай һүүлээрхи хилэнүүдые дары түргөөр лаб батадхахые канцлер Г. Кольдо эрилтэ табиһан байна.

ЛОНДОН. Германиие нэгэдүүлгэ үнэндөө шиидхэгдэһэн асуудал гэбэшье нийтэ Европын үйлэ хэрэгүүдэй хэмжээгээр бэелүүлэгдэхэ ёһотой. «Дейли Мейл» газетэдэ интервью үгэхэдөө, Великобританиин премьер-министр М. Тэтчер энээн тухай мэдүүлһэн байна. Хилэнүүд тухай асуудалые дайрахадаа, Хельсинкэдэхи Түгэсхэлэй документые баримталха ёһотойбди гэжэ М. Тэтчер онсолон зааба. Мүнөөнэй хилэнүүд эбдэгдэхэ зэргэгүй, харин амгалан аргаар хубилгагдажа болохо гэжэ 35 гүрэн зүбшэһэн байна бшуу.

ТАСС ХИЛЫН СААНАҺАА

ШЭНЭ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭД ҺУНГАГДАБА

ВАРШАВА. Һүүлэй үедэ Демократическа партида бии болоһон орёо хүшэр асуудалнууд ба зүришэлдөөнүүд. Польшын социально-политическэ шэнэ эрхэ байдалда тэрэнэй бэелүүлхэ зорилгонууд Демократическа партиин ЦК-гай пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Эсэстэнь орон доторoo тоогоороо эгээл ехэ партинуудай нэгэниинь болохо тус партиин хүтэлбэрилэгшэд һэлгэгдээ.

Орон дотор тохёолдоһон хүшэр хүндэ байдалые, партиие һалгаажа һандаргажа болохо дотоодын зүришэлдөөнүүдые хараада абан, Е. Юзьвяк Демократическа партиин ЦК-гай түрүүлэгшын тушаалһаа буугаа. ЦК-гай президиумэй бусад гэшүүд тэрэнэй жэшээгээр баһал тушаалнуудһаа бууһан байна. Демократическа партиин ЦК-гай шэнэ түрүүлэгшээр 45-тай Александр Мацкевич һунгагдаба. Тэрэ мүнөөнэй правительствада дотоодын худалдаа наймаанай министр байһан. Партиин ЦК-гай президиумэй гэшүүд мүн лэ һунгагдаа.

ООН-ой КОМИССИИН 34-дэхи СЕССИ

ВЕНЭ. Эхэнэрнүүдэй байдалай талаар ООН-ой комиссиин 34-дэхи сесси Венэдэхи уласхоорондын түбтэ нээгдэбэ. Хуралдаанай хүдэлмэриин недели хахад соо үргэлжэлхэ үедэ тэрэнэй делегадууд 2000 он. болотор эхэнэрнүүдэй адли тэгшэ эрхые хангаха, тэдэнэртэ эрхэ сүлөөтэйгөөр хүгжэхын, амгалан тайбанаар ажаһууха талаар дэлхэйн эмхиин шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн бүлэг хэмжээ ябуулгануудые зүбшэн хэлсэхэ байна.

МАГТААЛДА ХҮРЭМӨӨР

«Улаан туяа» совхозой түб Эгэтэ һууринай хүүгэдэй яслисадай байра соо ороходомнай, газаа хэды хүйтэншье һаань, ехэл дулаан байба. Тэндэнь сэбэр һаруул. Энэ байшан табан жэлэй саана ажахы өөрынгөө хүсөөр бодхоожо, тосхоной бүлтэ шахуу түрэлхидэй хабаадалгатай оршон байдалда толлогдоо бэлэй.

— Наашаа гарыт, хэшээлнүүдэ үнгэргэжэ байнабди. Уржадэр сээжэлдэһэн шүлэгөө үхибүүднай уншажа байна. Дуратай һаа, шагныт, — гэжэ ахалагша бүлэгэй хүмүүжүүлэгшэ Валентина Баясхалановна Лодоева бидэниие багашуулай олоороо суглараад байһан таһаг худар уриба.

Набтархан шэрээнүүдэй саана заахан һандалинууд. Тэдээн дээрэ хүбүүд, басагад зэргэлэн һуунхай. Урдань элдэб шэрэ карандашнууд, ном болон дэбтэрнүүд табяатай.

— Сээжэлдэһэн тэрэ шүлэгөө хэнтнай хэлэхэ дуратай байнаб, — гээд хүмүүжүүлэгшэ Лодоева багашуулда хандана.

— Би, — гээд хэншьеб хэлэбэ.

— Би-би, бү гэлдэгты. Томоотойгоор гараа үргэхэдэтнай болоно. Зай, Сережа, урда гараад уншыш даа.

— «Үбэл» гэһэн шүлэг, авторынь Мижидон, — гэжэ хэлээд, нэгэ бага аниргүй зогсоһоной удаа, нүхэд тээшээ шэртэн хараад:

Хүйтэн һалхин эшхэрнэ
Хүр саһан шэдэлнэ.
Хүүгэд хүлдөө конькитай
Хүхюун гоёор халтирна,
Шэнэһэн хүбшын оройгоор
Шэрэнги модон бүтүүрнэ.
Шаргада һууһан хүбүүд
Шааяса, хүүесэ һолжорно,
— гээд

Сергей Апханов тордиһогүйгөөр уншаба.

— Зай, ямар дуунуудые мэдэхэбта? Таанадай дуулахые шагнаха дуратай байналди, — гээд совхозой партбюрогой секретарь Ю. Г. Цыдендамбаева үхибүүдтэ хандаба.

— «Жаргалайнгаа ехэдэ» гэһэн дуу мэдэхэбди. Иигээд эхилдэг, — гээд Сергейтэй зэргэлэн байһан табан наһатай Баир хүбүүн аялга һайханаар:

«Басагад хүбүүд сугларая,
Барандаа хатаралдан наадая.
Жаргалайнгаа ехэдэ зугаалая.
Байдалайнгаа һайханда энеэлдэе», — гэжэ

үхибүүн хоолойгоор дуулажа эхилбэ.

Эгэтэ тосхоной хүүгэдэй ясли-садта ябадаг үхибүүд бултадаа шахуу түрэл буряад хэлэн дээрээ хөөрэлдэжэ шададаг, ёһотой һайн хүмүүжүүлгэтэй юм байна гээд хэлэлтэй.

— Маанадайтнай методическа талаар хэрэглэхэ номууд тон лэ хомор даа. Д. Д. Ошоровай бэшэжэ гаргаһан «Табан хурган», Ц-Д. Дондокова, Ц-Б. Бадмаев, Л. Тапхаев гэгшэдэй бэшэһэн «Барбаадай» гэһэн номуудые хэрэглэнэбди. Теэд тэдэ номуудынай буряад хэлэн дээрэ тон үсөөн хэһэгээр барлагданхай, — гэжэ хүүгэдэй саадай хүдэлмэрилэгшэд хэлэнэ.

Саадай нээгдэжэ, хүдэлжэ эхилһэн түрүүшын үдэрһөө тэрэниие даагшаар медицинскэ училищи дүүргэһэн В. С. Хандажапова хүдэлжэ ябана. Удаань хүдэлжэ байгаад һуража, багшанарай училищи дүүргэжэ, тусхай мэргэжэлтэй болоо.

Ахалагша бүлэгэй хүмүүжүүлэгшээр хүдэлдэг В. Б. Лодоевашье хүдэлжэ байгаад һуража, багшанарай училищи дүүргэһэн байба.

Заахан үхибүүдэй бүлэгэй хүмүүжүүлэгшээр Антонида Баймеевна Митыпова хүдэлнэ. Тэрэ баһал тордиһогүйгөөр буряадаараа бэшэжэ, уншажа шадаха дүршэлтэй хүн юм.

— Дүршэлтэй хүнүүдтэй сугтаа хүдэлжэ ябахада, олон юумэ ойлгожо абанаб. Үхибүүдые харууһалха, тэдэниие һурган хүмүүжүүлхэ гээшэмнай бэлэн хэрэг бэшэ юм ааб даа. Һаяханай нютагайнгаа дунда һургуули дүүргэнхэйб. Мүнөө хүүгэдэй саадта хүдэлжэ байхадаа, балшар заахан багашуулые һайнаар лэ хүмүүжүүлхэ гэжэ оролдоноб. Сүлөө сагтань буряадаараа элдэб үльгэр, онтохонуудые хөөрэжэ үгэгшэб. Теэд тиимэ юумэнүүдтэй номуудынай баһал хомор даа, — гэжэ Туяна Сандакдоржиеватай хөөрэлдэхэдэмнай хэлээ һэн.

Эгэтын хүүгэдэй ясли-садай ажалша коллектив тиимэшье ехэ бэшэ юм. Орой 13 хүнһөө бүридэнхэй. Тэдэнэр 50 гаран үхибүүдые хүмүүжүүлнэ.

Хүүгэдэй байра соо хэзээдэ ариг сэбэр байлгаха хүдэлмэри гол түлэб Тамара Дансаранова, Ольга Александровна Мехтерева гэгшэдэй хабаадалгатайгаар эмхидхэгдэн ябуулагдана.

Саадай заахан энэ коллектив ургажа ябаһан залуу үетэниие һайнаар һурган хүмүүжүүлхэ, эхэ, эсэгээ хүндэлжэ, аха нүхэдэй үгөөр ябахаар тэдэниие һургаха гэжэ оролдоно. Тиихэ зуураа, түрэл хэлэндэнь һургана, арадайнгаа ёһо заншалнуудые мартангүй сахижа ябахаар хүмүүжүүлнэ.

Энэ үдэр Эгэтын хүүгэдэй саадай байра соо урданай болон мүнөөнэй һайн һайхан үреэлнүүд, шүлэг, дуунууд буряад хэлэн дээрэ зэдэлжэ, сугларагшадай сэдьхэл ханааба гээшэ.

Г. БАДМАЕВ,

манай корр.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

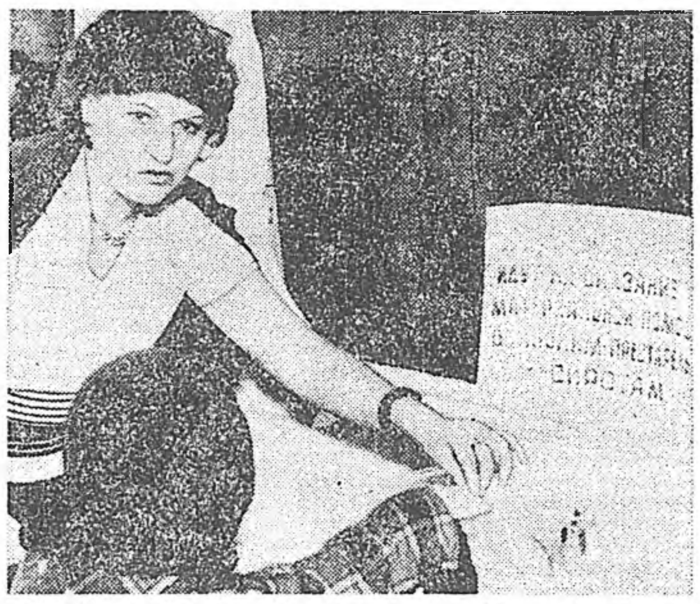
СЭДЬХЭЛЭЭ ЗӨӨЛЭРҮҮЛЖЭ БУСАА

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» соёлой байшан соо энэ үдэр үндэр наhатайшуулые, үлбэр, үбшэн хүнүүдые, ухи хүүгэдые олоор харахаар байба. Эндэ республика дотор түрүүшынхиеэ нигүүлэсхы сэдьхэлэй hайндэр үнгэргэгдэбэ гээшэ.

Уряал соо «нигүүлэсхы сэдьхэлэй үдэртэ уринабди» гээд бэшээтэй бэлэй. Харин эндэ үзэhэн, хараhанаа, шагнаhанаа гансал «үдэр» гээд хэлэжэ шадахагүй байнаб. Эндэ ёhотойл hайндэр болоо. Баян сагаан сэдьхэлэй, үншэн, үлбэр хүнүүдтэ уян хандасын hайндэр. Үгэ хэлэгшэдшье бултадаа «нигүүлэсхы сэдьхэлэй hайндэрөөр амаршалнабди» гээд залда хандажа байгаа hэн. Фойе соо «Шинии үгэhэн мүнгэн ганса бэе үбгэд, хүгшэдтэ, үншэн үхибүүдтэ туhа болохо» гээд бэшээтэй плакадуудай хажуугаар кассанууд тодхоотой, hэрюун унда, эдеэ худалдагдажа байба.

— Сагаан hарын үедэ гүн сагаан, тортоггүй hайхан сэдьхэлтэйгээ хүн зоной бодотоор гэршэлжэ байхада баярлангүй яахабиб. Хэды ехэ мүнгэ энэрхы сэдьхэлэй жасада дамжуулнабди гээд лэ үгэ хэлэгшэ бүхэн соносхожо байна ха юм. Мүнөө үедэ орон доторнай бултанда хүндэ хүшэр. Эдеэ хоол, хубсаhа хунар дуталдана. Ажал хэдэг, мүнгэ салин абадаг зоной тулгуурдажа байхада, инвалидууд, үншэн хэнзэ хүүгэд, ори ганса үндэр наhатайшуул бүришье бэрхэтэй байдалда оронхой гээд ойлгосотой. Эдэниие орхингүй, анхардаг, шадалаараа туhалха гэжэ эрмэлзэдэг хүнүүдэй олон байhандань бурханай хайра үршөөлдэ хүртэhэндэл аалиханаар зальбарха дуран хүрэдэг,— гэжэ наян дүрбэ наhатай Сэржэма Балдановна Балданова намда хэлэнэ.

Зүб даа, республикымнай олон предприятинууд, эмхинүүд баян бардам гараараа тус тустаа хэдэн мянган түхэриг энэрхы сэдьхэлэй ба элүүр энхын жасада дамжуулжа, түлөөлэгшэдынь энээн тухайгаа ендэрhээ элидхэжэ, сугларhан зоной халуун альга ташалгаар үдэшүүлнэ hэн. Жэшээнь, нарин сэмбын комбинадай эхэнэрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ О. О. Очирова хотын эмшэлгын түбүүдтэ комбинадай 325 мянган түхэриг дамжуулhан, үхибүүдэй инфекционно больницада үбшэн үхибүүнэй бэеын тэнхээ темир тухай мэдээсэл автоматикын хүсөөр тэрэ дары гаргадаг түхеэрэлгэтэй табан оро бэлэглэhэн тухай хэлээ. Гадна тус комбинат наhанайнгаа амаралтада гараhан 550 хүнүүдтэ туhалдаг, тэдэниие харууhалха 12 эхэнэрые томилжо, салин түлэдэг гээшэ. Материальна урмашуулгын фондhоо 88 хүнэй пенсидэнь нэмэлтэ түлбэри хэдэг юм. Эхэ, эсэгэнь нүгшэжэ, үншэн үлэhэн Шапошниковтанай hургуулиин наhанай гурбан басагад II шатын инвалид хүгшэн эхынгээ 70 түхэриг пенсеэр ажамидардаг бэлэй.

Буряадай мебельно-модо болбосоруулдаг комбинадай профкомой түрүүлэгшэ С. Петров Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ илажа гараад, 5 мянган түхэриг мүнгэн шангаар урмашуулагдаhан коллективэйнгээ шиидхэбэриие соносхоно. Эдэнэр энэ шангаа нангин жасада бэлэглэбэ ха юм!

«Бурятскагропромсоюз» 10 мянган, республикын Худалдаа наймаанай министерство —10 мянган, ниитын эдеэ хоолой управлени —11 мянган, горгүйсэдком —15 мянган түхэриг мүнгэ hайхан сэдьхэлhээ дамжуулха тухайгаа мэдүүлээ.

Болгар дуушан Педро Керков, манай дуушад Виктор Косенко, Григорий Багадаев, Баир Шаралдаев, Зүүн Сибириин гүрэнэй соёлой институдай буряад, яхад хүгжэмэй инструментнүүдэй ансамбльнууд, хореографическа, хүгжэмэй училищинуудай hурагшад, харахагүй хүнүүдэй бүлгэмэй hайхан хоолойтойшуул уянгата дуунуудые татажа, нигүүлэсхы сэдьхэлэй hайндэрые бүри hайхан шэнжэтэй болгоо. Болгар дуушан урда тээнь бүлэг артистнартай концерт наада манай орон дотор харуулжа, ороhон мүнгыень бултыень инвалидна коляска бүтээдэг совет заводой барилгада дамжуулhан алдартай.

Нигүүлэсхы сэдьхэлэй хэмжээ ябуулга саг зуурын кампани бэшэ, бүхэли жэлдээ үргэлжэлхэ зэргэтэй гээд энэрхы сэдьхэлэй ба элүүр энхын жасын Буряадай отделениин түрүүлэгшэ Э. Е. Васильевагай хэлэhэниинь угаа зүб бшуу даа. Эгээл энэ уулзалгада сэдьхэлээ зөөлэрүүлжэ, юумэ ойлгожо, тулиhан, ядарhан зондо туhалдаг байха гээд бэеэ бүхы наhандаа зэhэhэн зон олошорог лэ.

И. ГОМБОИН.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Зал соо. 2. Энэрхы сэдьхэлэй кассада мүнгэн зоори оршоогдоно.

В. ГАРМАЕВАЙ фото.

АФГАНИСТАНДА АЛБА ХЭГШЭДЭЙ СЛЁТ

Манай орон дотор хүн зон социальна талаhаа хэдэн бүлэг боложо хубаардаг. hүүлэй арбаад жэлэй хугасаа соо «Афганистанда алба хэгшэд» гэhэн тусхай эрхэтэд манда бии болонхой. Агын Буряадай автономито округhоо хатуу шэрүүн байдалда сэрэгэй алба хэhэн 62 хүбүүд эгээл иимэ нэрэдэ хүртэнхэй. Хоёрынь хонгор залуунууд, хариин дайдада ами наhаяа алдаhан.

Зүгөөр манай гүрэн түрын алдуугаа мэдэржэ, Афганистанhаа сэрэгээ гаргаhаар жэл гүйсэбэ. Энэ үдэр Афганистанда алба хэhэн нютагаймнай сэрэгшэ хүбүүдэй нэгэдэхи слёт Ага тосхондо, комсомолой окружкомой үүсхэлээр зарлагдаба. Тус хэмжээ ябуулгада хабаадалсахаар уригдаhан залуу нүхэд холо ойроhоо бүгэдөөрэн гэхээр суглараа. Эдэнэр партиин окружкомой актова зал соо эмхидхэгдэhэн «түхэреэн столдо» хабаадалсажа, Афганистанда албаяа яажа хэhэн тухайгаа сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Эдэнэр «хүнэй хүйтэн газарта» хатуу тэмсэлдэ унаhан нүхэр хүбүүн Никон Комогорцевой хүүртэ ошожо, ёhолон хүндэлhэн, баглаа сэсэгүүдые табиhан байна.

Афганистанда алба хэhэн Агын сэрэгшэ хүбүүд өөhэдынгөө түрүүшын слёдой үедэ гол түлэб шиидхэгдээгүй асуудалнууд дээрэ тогтожо, үргэн ехэ хөөрэлдөө хэбэ. Тэрэ холын газарта алба хэhэн хүнүүдэй эрхыень хамгаалха, байдал hуудалыень hайжаруулха зорилгоор ажал ябуулха тусхай бүлэг байгуулагдаба. Юуб гэхэдэ, Афганистанда алба хэhэн сэрэгшэдэй олонхидынь нютагаа ерээд байхадаа, хэндэшье тоогдоногүй. Тэдэнэрэй байдал hуудалаар үсеөхэн лэ хүнүүд hонирходог хэбэртэй.

«Агинская правда» газетын үүсхэлээр эмхидхэгдэhэн «түхэреэн столой» дэргэдэ илангаяа шангахан үгэ андалдаан боложо, урдын сэрэгшэд сэдьхэлдээ хадагалжа ябаhан hанал бодолоо; гомдол голхоролоо бараниинь сугларагшадай урда дэлгэбэ.

Тэдэнэй хөөрэhэнэй ёhоор, үнэхөөрөөшье, манай олониитэ, соведүүд, партийна хүтэлбэрилхы эмхи зургаанууд Афганистанда алба хэгшэдтэ анхарал тон багаар хандуулна. Намайе байра абаха ээлжээндэ табиха гү, али үгы гү гэhэн асуудал шиидхэхын түлөө Агын райгүйсэдком нилээд удаан сагай туршада «бодомжолно» гэжэ Артур Намжилов мэдүүлбэ. Агын автотранспортна предприятиин жолоошон Баяр Найданов 3 жэлэй туршада гэр байра абажа шаданагүй.

Б. ГАРМАЖАПОВ,
манай корр.

Манай республикын кинофикациин хүдэлмэришэд үнгэрhэн жэлдэ социалис мүрысөөнэйнгөө уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэжэ, жэлэйнгээ түсэб 108 процентээр бэелүүлhэн байха юм. Хүн зониие эстетическэ, политическэ талаар, хүмүүжүүлгэдэ киноискусствын бүхы арга боломжонуудые хэрэглэhэн байнабди. Кино-үдэшэнүүд, hүниин сеанснууд, кино-фестивальнууд үргэнөөр үнгэргэгдэhэн байгаа.

Үнгэрhэн жэлэй IV кварталай дүнгөөр, Хойто-Байгалай районой киносетиин коллектив түсэбөө 129 процентээр дүүргэжэ, эрхимлэhэн юм. М. М. Платниковагай хүтэлбэрилдэг энэ коллективтэ 1-дэхи hуури олгогдоо. Бэшүүрэй районой киносетиин коллектив 2-дохи hуурида гараба. Тэдэнэр түсэбөө 122 процентээр дүүргээ. Тус коллективэй киносетиин директорээр И. И. Гнеушев хэдэн жэлэй туршада ажаллажа ябахадаа, үүсхэл, эдэбхитэй хүтэлбэрилэгшэ байhанаа харуулна. Захаминай районой киносетиин коллективтэ 3-дахи hуури олгогдонхой. Б. Ж. Доржиевай хүтэлбэрилдэг тус киносетиин хүдэлмэришэд үнгэрhэн үе соо hайнаар хүдэлжэ, түсэбөө 113 процентээр дүүргэжэ шадаhан байна.

ЭРХИМЛЭГШЭД

Үнгэрhэн жэлэй IV кварталай дүнгөөр кинотеатрнуудай дундаhаа Хори тосхоной «Наран» кинотеатрай коллектив эрхимлэжэ, нэгэдэхи hуурида гараа юм. Тэдэнэр түсэбөө 128 процентээр дүүргэhэн байгаа. Хоёрдохи hууриие Кабанскын «Сибирь» кинотеатрай коллектив эзэлбэ. Улаан-Үдэ хотын «Дружба» кинотеатрай коллектив гурбадахи hуурида гараба. Эдэнэр хараалhан түсэб даабарияа 116 процентээр дүүргэжэ, бусад кинотеатрнуудай дундаhаа шалгарба.

Н. БУДАЕВА.

hУНГАГШАДАЙ АНХАРАЛДА

Улаан-Үдын hунгуулиин 12-дохи участок нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» гэжэ Соёлой ордон соо оршоно. Энэ hунгуулиин участогта соёлой талаар иимэ программа табигдаа гэжэ hунгагшадтаа дуулгаха хүсэлтэйб.

Үглөөнэй 10 сагта манай комбинадай ажалшад тухай «По велению времени» гэжэ «Мосфильм» киностудиин буулгаhан баримтата фильм харуулагдаха. Тэрэнэй удаа «Текстильщигэймнай» дэргэдэ хүдэлдэг хүүгэдэй уран hайханай коллективэй, «Сибиряк» гэжэ мүн лэ манай Соёлой ордонгой фольклорно ансамблиин хабаадалгатайгаар концерт табигдаха юм.

Гадна «Западня» гэжэ уран hайханай фильм дурадхагдаха байна.

В. АНДРИЯНОВА,
hунгагшадай клубые даагша.

ТЕЛЕВИДЕНИ

МАРТЫН 5-hаа 11 ХҮРЭТЭР

ПОНЕДЕЛЬНИК, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 7.30—«120 минута». 9.35—Футболой шэнжэлэл. 10.05—«Колье Шарлотты»—3 серитэй уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. 11.10—Мэдээжэ совет эрдэмтэн-генетик А. Тимофеев-Рисовский тухай эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 12.45—Ородой искусствын зуун жэл. 16.30—«Мотомадонны и антиспид»—баримтата фильм. 17.20—Урданай наадануудые hэргээхэ тухай. 17.50 — Балалайкаар наадаха. 18.05—Хүүгэдтэ зорюулагдаhан дамжуулга. 19.05—«Танай бэшэгүүдээр». 19.25—Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд. 19.30—Время. 20.00—Футболой шэнжэлэл. 20.35—М. Булгаков. «Мастер и Маргарита»—Саратовай Карл Марксын нэрэмжэтэ драмын академическэ театрай фильм-зүжэг. 22.00—Время. 22.30—«Мастер и Маргарита» фильм-зүжэгэй үргэлжэлэл. 00.20—Баримтата фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Баримтата фильм. 9.35, 10.35—Физикэ. 10-дахи класс. 10.05—Итальян хэлэн. 11.05—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 11.35, 12.35—Биологи. 7-дохи класс. 12.05—«Манай саад». 13.05—«На семи ветрах»—уран hайханай фильм. 14.45—«Ашар» — баримтата фильм. [illegible]

ВТОРНИК, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 7.30—«120 минута». 9.35—Мультфильм. 10.00—«Колье Шарлотты»—3 серитэй уран hайханай фильм. 2-дохи сери. 11.05—Хүгжэмтэ дамжуулга. 11.20—Кино-мэдээсэл. 12.05—Хүүгэдтэ зорюулагдаhан дамжуулга. 13.25—Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд. 13.30—Время. 17.30—«Разведчик Николай Кузнецов», «Девочка из блокадного города»—баримтата фильмүүд. 17.50—А. Меликовэй зохёолнуудай концерт. 18.45—Ахалагша классайхидта уран зохёолой дамжуулга. 19.30—Время. 20.00—Залуушуулай hонин. 20.25—Крымэй татарнуудай уянгата дуунуудые «Мерджан» ансамбль гүйсэдхэхэ. 20.45—«Женщины, которым повезло»—5 серитэй уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. «Вера». 22.00—Время. 22.30—Шухала асуудалаар хөөрэлдөөн. 22.45—Зураб Соткилава дуулаха. 23.45—Эстонидо юун болоноб?

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Барышня»—баримтата фильм. 9.35, 10.35—Физикэ. 11-дэхи класс. 10.05, 11.05—Француз хэлэн. 11.35, 12.35—Географи. 7-дохи класс. 12.05—Гэрэй академи. 13.05—«Любовь и королева»—түүхэтэ фильм. 14.45—Ритмическэ гимнастика. 15.15—«Проделки Ска[illegible]

СРЕДА, 7.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 7.30—«120 минута». 9.35—Арадай уран бэлигэй телепрограммануудай «hолонго» гэhэн уласхоорондын VIII фестиваль (Венгри). 10.05—«Колье Шарлотты»—3 серитэй уран hайханай фильм. 3-дахи сери. 11.10—«Дэлхэйе тойрон» альманах. 12.10—Богони концерт. 12.25—Хүүгэдтэ зорюулагдаhан дамжуулга. 13.25—Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд. 13.30—Время. 16.30—«Жил-был Иванушка»—баримтата фильм. 16.50—Фотоконкурс. 16.55—А. Дерябинай эмнэлгын шэнэ арга тухай. 17.40—«Оперетта, оперетта». 18.55—«Газар тухай». Телеочерк. 19.30—Время. 20.00—РСФСР-эй арадай артистка А. Стрельченко. 20.40—«Женщины, которым повезло»—5 серитэй уран hайханай фильм. 2-дохи сери. «Нина». 21.55—**Мартын 8-най Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаhан баярай суглаан ССР Союзай Гүрэнэй академическэ Ехэ театрhаа дамжуулагдаха.** 23.30—Время. 24.00—Кишиневто бальна хатарай мэргэжэлтэ гүйсэдхэгшэдэй бүхэсоюзна чемпионат. 00.45—Ехэшүүлдэ мультфильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 9.35, 10.35 — Информатикын ба тоолон тодорхойлхо техникын үндэhэ hуури. 10.05, 11.05—Немец хэлэн. 11.35, 12.35—Хүгжэм. 5-дахи класс. 12.10—«Теплый хлеб»—баримтата фильм. 13.05 [illegible]

ЧЕТВЕРГ, 8

ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ УЛАСХООРОНДЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Шэнэ hонин. 9.15—Мультфильм. 9.25—Дэлхэйн арадуудай уран бэлиг. 9.55—Бүхы хүнүүд циркдэ дуратай. 10.30—«Музыка моего города»—фильм-концерт. 11.00—«Приключение маленького папы»—үхибүүдтэ фильм. 12.05—«Поющие в хоре»—баримтата фильм. 12.55—П. И. Чайковскиин «Спящая красавица» балет. Ленинградай Гүрэнэй С. М. Кировэй нэрэмжэтэ оперо болон баледэй академическэ театрай зүжэг. 15.50—«Ехэшүүл ба үхибүүд». 16.50—Дэбжэлтэ. Мэдээсэл. Соносхол. 17.20—Фигурна hолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. 18.35—«Я входил вместо дикого зверя в клетку... Иосиф Бродский» — фильм-концерт. Авторынь ба гүйсэдхэгшэнь РСФСР-эй арадай артист М. Казаков. 19.40—Мультфильм. 19.45—«Агаарай долгиндо хүгжэм». 20.45—«Женщины, которым повезло»—5 серитэй уран hайханай фильм, 3-дахи сери. «Дуся». 22.00—Время. 22.30—Энэдхэг кинодо дуратайшуулда. Хоёр серитэй богони фильм-концерт. 23.30—«Когда мне будет 54 года...»—уран hайханай фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—Симфоническа оркестрэй концерт. 9.40—Ритмическэ гимнастика. 10.10—Поляк дуунай фестиваль. 10.55—«Советская женщина» журналай шангай түлөө синхронно тамаралгаар уласхоорондын мүрысөөн. 11.40—«Гэр бүлэ». [illegible]

ПЯТНИЦА, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Шэнэ hонин. 9.20—«Манай саад». 9.50—Гэрэй академи. 10.20—«Хүүгэдэй уран зураашад хаанаhаа бии болоноб?» 11.00—«Ан амитадай аймагта». 12.00—Режиссер Г. Козинцовой фильмүүд. «Пирогов»—уран hайханай фильм. 13.45—Останкинадахи концертнэ студида гэр бүлын хүүгэдэй байшангуудые эмхидхэhэн Мусатенкатанай болон Богатыревтоной гэр бүлэнэртэй уулзалга (Омск хото). 15.05—Мультфильм. 15.20—Арадай уран бэлигэй телепрограммануудай «hолонго» гэhэн уласхоорондын VIII фестиваль (КНДР). 15.35—Фигурна hолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. 16.55—9-дэхи студи. 17.55—«Эхэнэр байха гээшэ бэлэн гү?» В. Познер дамжуулгые хүтэлхэ. 19.55—Москвагай Гүрэнэй филармониин солистнуудай ансамблиин концерт. 20.45«Женщины, которым повезло»—5 серитэй уран hайханай фильм. 4-дэхи сери. «Зина». 22.00—Время. 22.30—«Хараа бодол» 24.00—Хүгжэмтэ дамжуулга. 00.20—«Плясуны»—баримтата фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Сестры»—баримтата фильм. 10.05—«Песочные часы»—уран hайханай фильм. 11.30—«Дуунда зорюулагдаhан ажабайдал». РСФСР-эй арадай артистка Ирма Яунзем. 12.40—Дэбжэлтэ. Мэдээсэл. Соносхол. 13.10—Эстрадна дуу гүйсэдхэдэг залуушуулай уласхоорондын конкурс тухай. 14.30—«Ночью на белых конях»—6 серитэй уран hайханай фильм. 5-дахи сери. 15.30—«Совет [illegible]

СУББОТО, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—Шэнэ hонин. 9.15—Бултанай эрхилхэ спорт. 9.30—Ритмическэ гимнастика. 10.00—«Эртэ үглөөнhөө». 11.00—«Эсэгэ орондоо алба хэнэ». 12.00—Үглөөнэй энеэдэ зугаанай дамжуулга. 12.30—«Рыжая, рыжая, рыжая...», «Кто сегодня отсутствует?»—уран hайханай богони фильмүүд. 14.15—«Дэлхэйе тойрон»—альманах. 15.15—«Элүүр энхэ байлга». 16.00—Хүгжэмтэ киоск. 16.30—Фигурна hолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. 18.00—Хүдөөгэй ажалшадта дамжуулга. 19.15—«Марафон-15». 20.45 — «Женщины, которым повезло» —5 серитэй уран hайханай фильм. 4-дэхи сери. «Наташа». 22.00—Время. 22.30 — «Хэтэдээ мүнхэ зүйлнүүд тухай бодолнууд». 22.45—Телескоп. 23.00—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Химик»—ЦСКА. 00.45—Э. Денисов «Акварель».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15—«Амар сайн хабар!»—фильм-концерт. 9.40—РСФСР-эй хото городуудай телестудинууд. 10.10—«Начальник Чукотки»—уран hайханай фильм. 11.40—Мультфильмнүүд. 12.15—«Дуунтай ханилhан ажабайдал». 12.40—«Про горе, и море, да малых детей»—баримтата фильм. 13.05—Эстрадна дуу гүйсэдхэдэг залуушуулай уласхоорондын конкурс тухай. 14,35—«Ночью на белых конях»—6 серитэй уран hайханай фильм. 6-дахи сери. [illegible]

ВОСКРЕСЕНИ, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 7.30—«120 минута». 9.35—Мультфильм. 9.55—«Спортлотогой» тираж. 10.10—«Женщины, которым повезло»—5 серитэй уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. «Вера». 11.25—Депутадуудай hургуули. 11.55—Кинопанорама. 13.25—Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд. 13.30—Время. 17.30—«Девочка ищет отца»—үхибүүдтэ уран hайханай фильм. 19.00—Анжелика Чумак дуулаха. 19.30 — Время. 20.00—Бидэ ба экономикэ. 21.00—Фигурна hолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. Эхэнэрнүүд. 22.00 — Время. 22.30—«Сайлес Марнер»—уран hайханай фильм (Великобритани). 24.00—«Либералнууд ба хуушанай үзэл баримталагшад» гэhэн темэдэ уран зохёолшодой үгэ булялдаан. 00.20 — «Дуунай мүндэлэлгэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15, 12.05 — «Огторгой руу мөөрөөр». 9.45—Оршон тойронхи дэлхэймнай. 10.05, 11.05—Англи хэлэн. 10.55 — Киножурнал. 11.35, 12.35 — Түүхэ. 8-дахи класс. 13.05—«Полет бабочки»—баримтата фильм. 13.25—«Рассказ о про[illegible]

Сэнхир экран

ВОСКРЕСЕНИ, 4

РСФСР-эй, БУРЯАДАЙ АССР-эй БА НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ АРАДАЙ ДЕПУТАДУУДЫЕ hУНГАХА ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—«Бултанай эрхилхэ спорт». 9.15— Ритмическэ гимнастика. 9.45 —«Спортлотогой» тираж. 10.00— Үхибүүдтэ дамжуулга. 11.00—«Эсэгэ орондоо алба хэнэ». 12.00— Үглөөнэй энеэдэ зугаанай программа. 12.30—«Дэлхэйе тойрон». 13.30—«Элүүр энхэ байлга». 14.15— Бултанда хабаатай педагогико. 15.15— Мультфильм. 15.25—«В лесах под Ковелем»—3 серитэй уран hайханай фильм. 3-дахи сери. 16.35— Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд. 17.50—«Финист — ясный сокол»—уран hайханай фильм. 19.20—«Охраняется государством»— баримтата фильм. 19.50—«Колье Шарлотты»—3 серитэй уран hайханай фильм. 2-дохи, 3-дахи сери. 22.00— Долоон үдэр. 23.00—«Хэтэдээ мүнхэ зүйлнүүд тухай бодолнууд». 23.15— И. О. Дунаевскиин зохёолнуудай концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

МОСКВА. 9.00—«Зарядкада зогсогты!» 9.15—«Амнистия»— уран hайханай фильм. 10.30— Гандболоор дэлхэйн чемпионат. Эрэшүүл. СССР-эй ба ГДР-эй суглуулагдамал команданууд. 11.00— Хүнгэн атлетикээр Европын чемпионат. 11.45— НБА-гай мэргэжэлтэ баскетболистнуудай дунда США-гай чемпионат. «Бостон. «Селтикс»—«Миннесота». 12.45—«Наш городок». Севастополиин А. В. Луначарскиин нэрэмжэтэ ород драмын театрай зүжэг. 14.20—«Ночью, на белых конях»—6 серитэй уран hайханай фильм. 4-дэхи сери. 15.25—«Совет Росси»—видеоканал. 17.55— Уласхоорондын шэнжэлэл. 18.55— Соносхолнууд, мэдээсэлнүүд. 19.00—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Крылья Советов»—«Динамо» (Москва). 21.00—«Амгалан нойрсогты, багашуул!» 21.15— Фортепианна хүгжэмэй концерт. 21.45—«Танилсагты: уран зураашa Теймураз Марванидзе». 22.00—«Долоон үдэр». 23.00—«На семи ветрах»— уран hайханай фильм. 00.40— Смоленскын ород арадай оркестрэй концерт.

МВД-hээ МЭДЭЭСЭНЭ

Февраль hарын hүүлэй хэдэн хоногой туршада республика дотор 180 гэмтэ ябуулга хэгдэбэ. Тэрэ тоодо 5 хүн алуулhан, 12-тонь гэмтээхэ hэдэлгэ гаргаhан, 3 эхэнэрые хүсөөр эдлэhэн, 33 ушарта хүндэ доболжо юумыень буляаха, тонохо, 22 дахин гүрэнэй, ниитын зоори хулгайлха hэдэлгэ гаргаhан, 28-дань хубиин зоори, 6 автомашина хулгайлhан, наркотическа бодосуудые хэрэглэhэн 2 хүн баригдажа, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаба.

hаяхан үдэшын 5 часта Улаан-Үдын Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэдэхи магазин соохоо эрэ хүнэй костюм хулгайлаад байhан Добрынин гэгшые наймаалагшад барижа, милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ тушааhан байна.

Нюрга руугаа хутагаар дайруулhан Базаров Хяагтын-Адагай больницада оруулагдаhан байгаа. Мүнөө мүрдэлгэ хэгдэнэ. Железнодорожно районой Ватутинай нэрэмжэтэ үйлсэдэ ажаhуудаг Думнова хани нүхэртөө дураа гутажа, хэрүүл хэhэнэй hүүлээр тэрэнээ хоёр удаа hүхөөр сохижо алаhан байна.

Гүрэльбэ hууринай «Байгал» гэжэ hуралсалай ажахын хүдэлмэришэн Загузин сугтаа архидаhан Москвитиниие хутагаар хадхажа, хүндөөр шархатуулhан байха юм. Мүн Бэшүүр тосхондо иимэрхүү гэнэ болоо. Эндэ ажаhуудаг Семёнов архиин hогтуугаар Селивановые табуретнээр тархи руунь сохижо алаhан байба.

Яруунын районой Тэлэмбэ hууринай хоёрдохи группын инвалид, хургаа таhа сабшуулhан Цыренов Шэтэ хотын Железнодорожно больницада оруулагдаhан байгаа. Тэлэмбэ тосхоной Рыбаков тэрэнэй гарыень hүхөөр сабшаhан байха юм.

Үнгэрөөд байhан үе соо республика дотор харгын-транспортна 10 аюул болобо. Эндэ 2 хүн наhа бараhан, арбаниинь, тэрэ тоодо 3 үхибүүн хүндөөр гэмтэhэн байна. Мүн энэ үе соо 13 түймэр hүжэржэ, 10 мянган түхэригэй гаргаша хэгдэбэ.

Улаан-Үдэ хотодо ажаhуудаг 779 хүн элдэб хулиган ааша гаргаhанайнгаа түлөө дотоодын хэрэгүүдэй таhагуудта асаргадаhан байна.

Буряадай АССР-эй МВД-гэй пресс-бүлэг.

Кино, театрнуудта

Театр оперы и балета

Праздник Белого месяца (театрализованное представление) — в 18, днем «Дон Кихот».

Бурятский театр драмы имени Х. Намсараева

Сагаан hарын найр (Праздник Белого месяца)— в 18.

Русский драматический театр

«Звезды на утреннем небе» (Группа риска)— в 19-30.

«Дружба»

«Смех и горе у Бела моря»— в 9-40, «Дежа вю»— в 11, 13-10, 18-30, «Бейбарс» (2 с.)— в 15-20, 20-40.

«Родина»

Мультфильмы — в 10, 11-30, «Влюбленный мужчина»— в 15, 19, «Белая кость»— в 13, 17, 21.

«Прогресс»

Красный зал —«Дежа вю»— в 9-30, 11-50, 14-10, 16-30, 18-50, 21-10. **Зеленый зал** —«До свидания, дети»— в 9-30, 11-30, 13-30, 15-30, 17-30, 21, «Личное дело Анны Ахматовой»— в 19-30.

«Эрдэм»

«Мария, Мирабела в Транзистории»— в 9-40, 14-20, «Ловушка для кошек»— в 11-10, 12-40, «Стеклянный лабиринт»— в 16, 18, 20, 21-50.

НАШ АДРЕС: 670000, УЛАН-УДЭ ул. Каландаришвили, 23.

Телефоны редакции: редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора —2-68-08, зам. редактора —2-62-62, отв. секретарь —2-50-52, секретариат —2-66-76; отделы: партийной жизни и пропаганды —2-60-91, 2-56-23; промышленности и строительства—2-61-35, агропромышленный—2-64-36, 2-63-86; советского строительства и быта—2-69-58; культуры и школ—2-60-21, 2-57-63; информации —2-34-05; переводов —2-54-93; писем и селькоров — 2-67-81; корректорская — 2-33-61; выпускающие — 2-35-95; собственные корреспонденты: п. Баргузин —91-1-44, г. Северобайкальск — 35-73, п. Хоринск —55-6-99, г. Закаменск —31-61, п. Кырен —91-9-79, п. Агинское—3-40-69. Директор издательства—2-37-32, бухгалтерия —2-33-77, вахта —2-56-62.

Газета выходит 300 раз в год. Объем 2 п. л. Индекс подписки газеты 50901.

Газета отпечатана [illegible]канской типографией издата Бурятской АССР [illegible]ректор 2-40-45 Н-03362. Зак. № 53.